

INHOUDSTAFEL

1	ALGEMEEN	1
2	ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN IN TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 08.01.1996 BETREFFENDE DE OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR AANNEMING VAN WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN EN DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN (BS 26 JANUARI 1996, ERR. BS 25 FEBRUARI 1997)	2
	Art. 17, 18 en 19	Kwalitatieve selectie..... 2
	Art. 78	Toegangsverbod 2
	Art. 83bis, § 2	Technische specificaties en normen 2
	Art. 88, § 2 en § 3	Prijsonderzoek..... 2
	Art. 89	Vorm van de offertes..... 3
	Art. 90	Inhoud van de offertes..... 3
	Art. 96, § 1	Samenvattende opmetingsstaat..... 3
	Art. 100, § 1	Allerlei heffingen 3
	Art. 100, § 2	Prijzen..... 4
	Art. 102	Taalgebruik..... 4
	Art. 116	Gestanddoeningstermijn voor de inschrijvers 4
3	KONINKLIJK BESLUIT VAN 26.09.1996 TOT BEPALING VAN DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN EN VAN DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN EN DE BIJLAGE BIJ DIT BESLUIT	5
3.1	Algemene administratieve voorschriften in toepassing van het Koninklijk Besluit van 26.09.1996 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken	5
	Art. 2	Contractuele documenten 5
	Art. 3	Lijst van de bepalingen waarin wordt afgeweken van de algemene aannemingsvoorwaarden 5
	Art. 4, § 2	Betalingsvoorwaarden 5
3.2	Algemene aannemingsvoorwaarden voor de overheidsopdrachten voor de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en voor de concessies voor openbare werken.. 6	
	3.2.1	Gemeenschappelijke bepalingen voor aannemingen van werken, leveringen, diensten en concessies voor openbare werken 6
	Art. 1	Leidend ambtenaar 6
	Art. 4, § 1	Plannen, documenten en voorwerpen opgemaakt door de aanbestedende overheid.. 6
	Art. 4, § 2	Detail- en werktekeningen opgemaakt door de aannemer..... 7
	Art. 9	Vrijgave van de borgtocht 7
	Art. 10, § 1	Onderaannemers..... 8
	Art. 12, § 1	Soorten keuringen..... 8
	Art. 13, § 1	Prijsherzieningsformule..... 10
	Art. 14, § 2	Gebruik van de resultaten..... 13
	Art. 14, § 3	Uitvindingen, verworven kennis, methodes en know-how..... 13
	Art. 15, § 1	Betaling van de werken 14
	Art. 15, § 4	Intrest voor achterstallige betalingen..... 15
	Art. 19	Opleveringen en waarborgtermijnen 15
	Art. 20, § 4	Straffen 15
	Art. 20, § 9	Korting wegens minderwaarde..... 17
	Art. 24	Wijze van prijsbepaling..... 18
	Art. 25	Elementen die in de prijs zijn inbegrepen..... 18
	3.2.2	Bijzondere bepalingen voor aannemingen van werken en concessies voor openbare werken..... 19
	Art. 27, § 1	Keuringen algemeen..... 19
	Art. 27, § 2	Keuringsmodaliteiten 20
	Art. 27, § 3	Keuringstermijnen 23
	Art. 27, § 5	Tegenproef 23
	Art. 28, § 1	Bevel tot uitvoering en leiding van de werken 24
	Art. 28, § 2	Gelijktijdig uit te voeren opdrachten 26
	Art. 29, § 1	Onderbreking van de werken..... 26
	Art. 29, § 2	Vondsten tijdens het werk 26
	Art. 30, § 1	Algemene organisatie van de bouwplaats..... 27

Art. 30, § 2	Bescherming, instandhouding en integriteit van bestaande constructies en werken	29
Art. 33	Afbraakmateriaal	31
Art. 37	Dagboek der werken	31
Art. 38	Verzekeringen	32
Art. 39	Verplichtingen van de aannemer tot de definitieve oplevering	35
Art. 41	Draagwijdte van de aansprakelijkheid van de aannemer	35
Art. 42, § 2	Onvoorziene werken	35
Art. 42, § 4	Forfaitaire vergoeding	35
Art. 43, § 1	Werken die niet voor oplevering worden aanvaard	35
Art. 43, § 2	Voorlopige oplevering	36
Art. 43, § 3	Definitieve oplevering	36
Art. 48, § 2	Boeten wegens laattijdige uitvoering	36

1 ALGEMEEN

De nummers van de artikels waarnaar verwezen wordt, stemmen overeen met de nummers van de artikels van het Koninklijk Besluit van 08.01.1996 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en de concessies voor openbare werken, en van het Koninklijk Besluit van 26.09.1996 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken en van de algemene aannemingsvoorwaarden in bijlage bij laatst genoemd besluit.

Waar in de onderhavige algemene administratieve voorschriften en het standaardbestek sprake is van “de opdrachtdocumenten” worden het bestek, de plannen en alle bijhorende documenten bedoeld die gediend hebben als basis van de offerte.

2 ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN IN TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 08.01.1996 BETREFFENDE DE OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR AANNEMING VAN WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN EN DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN (BS 26 JANUARI 1996, ERR. BS 25 FEBRUARI 1997)

Art. 17, 18 en 19 Kwalitatieve selectie

De Belgische inschrijver dient niet te bewijzen dat hij in orde is met zijn bijdragen aan de sociale zekerheid. In toepassing van het KB van 20 juli 2005, zal de aanbestedende overheid deze informatie zelf opvragen.

Art. 78 Toegangsverbod

Door in te schrijven op deze opdracht, verklaart de inschrijver zich niet in een toestand van belangenvermenging, zoals bedoeld in artikel 78 KB 8 januari 1996, te bevinden.

Art. 83bis, § 2 Technische specificaties en normen

Elke verwijzing naar typevoorschriften dient te worden gelezen als aangevuld met “of gelijkwaardig”.

Voor alle in dit standaardbestek en in de opdrachtdocumenten vermelde technische specificaties en normen dient de aannemer die versies toe te passen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes geldig zijn:

- in het geval van normen (NBN, NBN-EN of NBN-ISO,...) geldt de datum van homologatie van de norm of bij ontstentenis van zijn registratie;
- in het geval van typevoorschriften (STS, PTV, ...) gepubliceerd in toepassing van de wet van 28 december 1984, geldt de registratiedatum door de bevoegde Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, Kwaliteit van de bouw, Goedkeuring en voorschriften (DGV).

Voor de in dit standaardbestek en in de opdrachtdocumenten vermelde technische specificaties en normen die geheel of gedeeltelijk ingetrokken en vervangen worden door andere technische specificaties en normen, gelden de vervangende technische specificaties en normen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes geldig zijn.

De vermelde termijnen van tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes gelden niet indien de CE-markering wettelijk verplicht wordt voor een bouwproduct. In dit geval moet de aannemer steeds de technische specificaties in acht nemen die de basis vormen voor de CE-markering van het betreffende product, evenals de bijhorende nationale aanvullingen of toepassingsnormen.

Art. 88, § 2 en § 3 Prijsonderzoek

De inschrijver moet, op vraag van de aanbestedende overheid, alle inlichtingen verstrekken om de aanbestedende overheid in staat te stellen de aangeboden prijzen te onderzoeken.

De aanbestedende overheid heeft het recht één of meerdere personen aan te wijzen, die de boekhoudkundige stukken verifiëren en ter plaatse onderzoeken uitvoeren om de juistheid van de door de inschrijver verstrekte inlichtingen te onderzoeken

Art. 89 **Vorm van de offertes**

De aandacht van de inschrijver wordt erop gevestigd dat hij zijn offerte en zijn opmetingsstaat moet invullen op het bij het bestek behorende formulier.

Indien de offerte of de opmetingsstaat op een ander document opgemaakt worden, dan moet de inschrijver op elk document verklaren dat het document conform is aan het bij het bestek behorende model. Hij gebruikt daarbij de volgende verklaring:

“Ik, ondergetekende, verklaar te hebben nagezien dat de hierna vermelde gegevens met de vermeldingen van het bij het bestek behorende formulier overeenstemmen en neem daarvoor de volledige verantwoordelijkheid op.”

Art. 90 **Inhoud van de offertes**

Alle bescheiden en nota's die bij de offerte worden gevoegd, moeten gedagtekend en ondertekend worden en moeten voorzien zijn van de volgende vermelding: “Opgemaakt door ondergetekende om bij zijn huidige offerte te worden gevoegd”.

Bij het offerteformulier dienen de volgende documenten te worden gevoegd:

1. de documenten die vereist zijn voor de kwalitatieve selectie (zie artikels 16 t.e.m. 24).
2. de bewijzen dat de personen, die de offerte ondertekenden, statutair of bij volmacht bevoegd zijn om de bedrijven geldig in en buiten rechte te vertegenwoordigen. Dit gebeurt naargelang de rechtsvorm van de bedrijven door het bijvoegen van één van de volgende documenten:
 - a) uittreksel of kopie van de statutaire clauseule i.v.m. de vertegenwoordigingsbevoegdheid en een kopie van de akte of afschrift van de notulen van de algemene vergadering, zoals verschenen in het B.S., houdende benoeming van de bestuurders;
 - b) volmacht om het bedrijf te vertegenwoordigen of om bevoegdheid door te geven aan een ander persoon;
 - c) voorleggen van benoemingsbesluit van zaakvoerder;
 - d) andere documenten ter staving van de bevoegdheid.

Art. 96, § 1 **Samenvattende opmetingsstaat**

In de samenvattende opmetingsstaat gaat de post vergezeld:

1. voor de opdracht tegen een globale prijs:
 - a) van de vermelding “FH”, forfaitaire hoeveelheid, als de hoeveelheid aangegeven is;
 - b) van de vermelding “GP”, globale prijs, als de hoeveelheid niet aangegeven is.
2. voor de opdracht volgens prijslijst:
 - a) van de vermelding “VH”, vermoedelijke hoeveelheid;
 - b) van de vermelding “VS”, voorbehouden som

De bedragen van de posten tegen globale prijzen worden, zoals de eenheidsprijzen, voluit in woorden geschreven.

Art. 100, § 1 **Allerlei heffingen**

De belasting over de toegevoegde waarde wordt in een afzonderlijke post van de opmetingsstaat vermeld en wordt bij de prijs van de offerte gevoegd.

Art. 100, § 2 Prijzen

Tenzij anders bepaald is in de samenvattende opmetingsstaat, dienen afrondingen naar boven of naar beneden enkel te geschieden op het totale bedrag van de offerte en niet op de eenheidsprijzen of het globale bedrag van iedere post. Er wordt afgerond op de tweede decimaal naar boven of naar beneden, naargelang de derde decimaal hoger of gelijk is aan vijf, enerzijds, of lager dan vijf, anderzijds.

Art. 102 Taalgebruik

De inschrijver gebruikt uitsluitend het Nederlands in zijn mondelinge en schriftelijke communicatie met de aanbestedende overheid.

Van documenten die enkel in een andere taal beschikbaar zijn, kan de aanbestedende overheid een, desgevallend beëdigde, vertaling eisen. De vertaling gebeurt op kosten van de inschrijver.

Art. 116 Gestanddoeningstermijn voor de inschrijvers

De inschrijvers blijven gebonden door hun offerte gedurende een termijn van honderdtwintig kalenderdagen, ingaande de dag na de zitting voor de opening van de offertes.

3 KONINKLIJK BESLUIT VAN 26.09.1996 TOT BEPALING VAN DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN EN VAN DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN EN DE BIJLAGE BIJ DIT BESLUIT

3.1 Algemene administratieve voorschriften in toepassing van het Koninklijk Besluit van 26.09.1996 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken

Art. 2 Contractuele documenten

De opdrachtdocumenten vermelden de type- en/of de standaardbestekken, de algemene omzendbrieven en dienstorders, de technische afleveringen van het algemene bestek en de andere documenten die op de aanneming van toepassing zijn. De aanbestedende overheid geeft aan waar die documenten kunnen worden geraadpleegd.

De wijzigingsberichten die zes kalenderdagen voor de datum, bepaald voor de ontvangst van de offertes, in het Bulletin der Aanbestedingen en desgevallend in het Publicatieblad van de Europese Unie zijn verschenen, maken integraal deel uit van de contractuele bepalingen. De inschrijver wordt geacht hiervan kennis te hebben genomen en ermee rekening te hebben gehouden bij het opstellen van zijn offerte.

Art. 3 Lijst van de bepalingen waarin wordt afgeweken van de algemene aannemingsvoorwaarden

De lijst van bepalingen wordt opgenomen in het bijzonder bestek.

Art. 4, § 2 Betalingsvoorwaarden

De prestaties worden betaald in maandelijkse betalingen in mindering. De aanvangsdatum van die maandelijkse afbetalingsperiodes blijft onveranderd gedurende de hele aanneming.

Als die aanvangsdatum niet bij het aanvangsbevel is vastgelegd, geldt de eerste dag van de maand.

De staten van de uitgevoerde onderhoudswerken van de beplantingswerken tijdens de waarborgperiode slaan op driemaandelijkse perioden, die vervallen op de datum van een maand, welke overeenstemt met de datum van de voorlopige oplevering.

De door de aannemer ingediende gedetailleerde staat van de werken is opgesteld volgens de norm NBN B06-006, met een bijkomende kolom voor de genormaliseerde posten.

Een post tegen globale prijs wordt betaald in verhouding tot het uitgevoerde gedeelte.

Elk berekend totaal bedrag wordt in voorkomend geval afgerond naar de hogere of lagere decimaal al naargelang de derde decimaal minstens 5 of minder bedraagt.

3.2 Algemene aannemingsvoorwaarden voor de overheidsopdrachten voor de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en voor de concessies voor openbare werken

3.2.1 Gemeenschappelijke bepalingen voor aannemingen van werken, leveringen, diensten en concessies voor openbare werken

LEIDING VAN EN TOEZICHT OP DE UITVOERING

Art. 1 Leidend ambtenaar

De leidend ambtenaar is de vertegenwoordiger en de woordvoerder van de aanbestedende overheid in haar betrekking met de aannemer.

Indien de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest aanbestedende overheid is, bestaat het mandaat van de leidend ambtenaar enkel uit:

1. de technische en administratieve opvolging van de prestaties, inbegrepen de goedkeuring van de detail- en werktekeningen en de berekeningsnota's, tot en met de definitieve oplevering;
2. de keuring van de producten en/of prestaties, zowel de a priori als de a posteriori keuring;
3. het nazicht van de vorderingsstaten en van de facturen;
4. het opstellen van de processen-verbaal;
5. de voorlopige en definitieve oplevering;
6. het instaan voor het bestendig toezicht op de prestaties.

In het geval dat noch de Vlaamse Gemeenschap, noch het Vlaamse Gewest aanbestedende overheid is, dienen de bevoegdheden te worden omschreven in de opdrachtdocumenten.

TECHNISCHE SPECIFICATIES – PLANNEN, DOCUMENTEN EN VOORWERPEN

Art. 4, § 1 Plannen, documenten en voorwerpen opgemaakt door de aanbestedende overheid

In verband met de voorwaarden voor het gebruik van de plannen, documenten en voorwerpen van de opdracht wordt verduidelijkt dat de aanduidingen op de tekeningen betreffende de bestaande toestand slechts bij wijze van inlichting gegeven worden. De aannemer is ertoe gehouden zich vooraf persoonlijk te vergewissen over de uitvoeringsvoorwaarden van zijn prestaties.

De plannen, documenten en voorwerpen opgemaakt door de aanbestedende overheid, mogen door de aannemer niet worden gereproduceerd, noch voor enig ander gebruik dan in het kader van de uitvoering van de opdrachten aangewend worden, dan met de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de aanbestedende overheid. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

Technisch verslag

Indien, in het kader van hoofdstuk XIII van Vlarebo, er een onderzoeksplicht is voor de uit te graven bodem, laat de aanbestedende overheid een technisch verslag opmaken door een erkende bodemsaneringsdeskundige en conform verklaren door een erkende bodembeheerorganisatie.

Het technisch verslag en de conformverklaring worden bijgevoegd bij de opdrachtdocumenten.

Het grondverzet dient steeds te gebeuren conform de bepalingen van hoofdstuk XIII van Vlarebo.

Art. 4, § 2 Detail- en werktekeningen opgemaakt door de aannemer

De aannemer levert van alle tekeningen 3 exemplaren.

De door de aannemer ingediende tekeningen zijn voorzien van een titelblad volgens model door de aanbestedende overheid aan de aannemer te overhandigen. Deze tekeningen hebben volgende afmetingen:

- breedte: 297, 420, 594, 841 of 1188 mm (max.);
- lengte: 3000 mm (max.).

Het grondverzetplan wordt opgesteld in overleg met de aanbestedende overheid, overeenkomstig de technische bepalingen **4-2.1.2**¹.

Al de tekeningen worden op duidelijke schaal opgemaakt en voorzien van de nodige en juiste maatcijfers en worden door de aannemer aan de aanbestedende overheid ter goedkeuring voorgelegd, tenminste 30 kalenderdagen vóór de aanvang der werken. Na goedkeuring door de aanbestedende overheid worden de definitieve tekeningen en documenten in minstens 5 exemplaren ingediend. Zij moeten door de aannemer gedateerd en ondertekend zijn op de daartoe bestemde plaats. Alle plannen worden tevens op digitale drager overgemaakt onder de vorm van PDF, DWG en PLT.

De eventueel aangebrachte wijzigingen van de reeds goedgekeurde oorspronkelijke plannen of de aanvullingen worden op een ondubbelzinnige en klare wijze aangeduid en in een tabel op het plan vermeld. Alle plannen met wijzigingen worden ter goedkeuring overgemaakt aan de aanbestedende overheid.

De goedkeuring door de aanbestedende overheid van de uitvoeringsplannen en alle andere documenten voorgelegd door de aannemer, om het even of deze betrekking hebben op de kunstwerken of de wegeniswerken, de uitvoeringsmiddelen of de wijze van uitvoering van alle andere werken op operaties, ontlast de aannemer geenszins van zijn verantwoordelijkheid, die volledig blijft, zowel inzake de degelijkheid van de werken als de goede gang van de werkzaamheden.

Na uitvoering van de werken wordt de nieuwe toestand volledig ingemeten in XYZ (Lambertscoördinaat) en als as-built plan (voorzien van titelblad) overgemaakt aan de aanbestedende overheid, binnen de 30 kalenderdagen na de voltooiingsdatum der werken.

REGELS BETREFFENDE DE BORGTOCHT

Art. 9 Vrijgave van de borgtocht

Bij herstellingswerken binnen het laatste jaar van de waarborgtermijn bepaalt de aanbestedende overheid het bedrag van de borgtocht dat behouden blijft tot het einde van de afzonderlijke waarborgtermijn van deze herstellingswerken voorzien in de bepalingen in dit bestek opgenomen bij artikel 43, § 2 AAV².

Indien evenwel de opdracht ook afzonderlijk op te leveren werken bevat, dan wordt het totale bedrag van de borgtocht verdeeld in sommen, die in verhouding staan tot de waarde van deze werken en van de andere werken.

Het grootste aldus verkregen getal wordt naar het hoger tiental afgerond en het kleinste naar het lager tiental. Wat de vrijgave van de borgtocht betreft, worden de hierboven onderscheiden werken met een afzonderlijke opdracht gelijkgesteld en worden de hierboven afgeronde getallen als de bedragen van de overeenstemmende borgtochten beschouwd.

¹ het getal voor het koppelteken verwijst naar het hoofdstuk; indien een verwijzing geen hoofdstukverwijzing bevat, dan betreft het een verwijzing naar een bepaling in het zelfde hoofdstuk

² AAV = Algemene aannemingsvoorwaarden (bijlage bij het KB van 26.09.1996)

DERDEN

Art. 10, § 1 **Onderaannemers**

De aannemer deelt aan de leidend ambtenaar schriftelijk de naam van zijn eventuele onderaannemer mee. Hij doet dat ten minste 15 kalenderdagen vóór de aanvang van de overeenstemmende werken, behalve in geval van hoogdringendheid waarbij deze termijn van 15 kalenderdagen kan ingekort worden.

De aannemer dient het bewijs voor te leggen dat de betrokken onderaannemer voldoet aan de wetgeving inzake de erkenning van aannemers voor dat deel van de opdracht dat die onderaannemer zal uitvoeren. Zolang dit bewijs niet is voorgelegd, mag de onderaannemer de werkzaamheden niet aanvangen.

De onderaannemer moet tijdens de uitvoering van het deel van de opdracht dat hem werd toevertrouwd in het bezit zijn van de vereiste erkenning.

KEURINGEN

Art. 12, § 1 **Soorten keuringen**

Als onafhankelijke instantie zoals bedoeld in artikel 12, § 1, vijfde lid AAV, zijn erkend:

- voor alle producten waarvoor een “BENOR-merk” bestaat, de BENOR-sectororganismen;
- voor alle betonproducten waarvoor geen “BENOR-merk” bestaat de VZW Probeton, Aarlenstraat 53/B9, 1040 Brussel, tel. 02-237 60 20, fax. 02-735 63 56;
- voor GFT-compost en groencompost de VZW Vlaco, Kanunnik de Deckerstraat 37, 2800 Mechelen, tel. 015-45 13 70, fax. 015-21 83 35;
- voor de milieu-hygiënische eigenschappen van uitgegraven bodem: door OVAM erkende bodembeheerorganisaties;
- voor alle andere producten en diensten de VZW Copro, Z1 Researchpark, Kranenberg 190, 1731 Zellik 02-468.00.95, fax 02-469 10 19.

Onder **3-0** “Lijst van de materialen waarvan het voorafgaand technisch nazicht moet gebeuren door een erkende onafhankelijke instantie vooraleer de materialen op de bouwplaats aangevoerd worden”, worden de materialen en de producten opgesomd waarvoor een certificatie verplicht is.

De producten die onderworpen zijn aan dergelijke voorafgaande controle worden geleverd hetzij met een certificaat van het overeenkomstige keurmerk, hetzij met een attest van partijkeuring.

De voorafgaande controle kan gebeuren op basis van de technische bepalingen beschreven in dit Standaardbestek 250, een norm (NBN) of een technisch voorschrift (PTV).

Daar waar in dit standaardbestek nog sprake is van een “onafhankelijke instantie” wordt uitsluitend de hierboven vermelde instellingen bedoeld of eventueel instellingen van een lidstaat van de Europese Gemeenschap waarvoor de certificatieprocedure als gelijkwaardig wordt bevonden.

Gelijkwaardige certificatieprocedure

Een andere certificatieprocedure kan door de aanbestedende overheid als gelijkwaardig met de certificatieprocedure van een erkende onafhankelijke instelling worden bevonden indien het vertrouwen dat gesteld kan worden in de overeenkomstigheid van het product met de vooropgestelde eisen onder de andere certificatieprocedure, even groot is als onder het erkend productcertificatiesysteem. Daartoe dient de aannemer aan te tonen dat onder de andere certificatieprocedure minstens aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- de andere certificatieprocedure bevestigt de overeenkomstigheid met minstens alle eisen die onder het erkend productcertificatiesysteem voor het betreffende product worden bevestigd;
- de certificatie-instelling van de andere certificatieprocedure, beantwoordt aan de eisen van NBN-EN 45011 (ISO GUIDE 65) en is hiertoe geaccrediteerd door een organisme dat lid is van de EA (European Accreditation) – voor België is dit Belcert (BELAC);
- de andere certificatieprocedure is opgesteld in de zin van ISO/IEC GUIDE 67;
- de andere productcertificatie-instelling voert minstens de volgende taken uit, voor zoverre deze ook een onderdeel vormen van de erkende certificatieprocedure voor het betreffende product :
 - de monsterneming van het product in de fabriek of op de plaats van productie;
 - de vaststelling van de kenmerken van het product door beproeving, keuring of nazicht van het ontwerp;
 - de beoordeling van de overeenkomstigheid van het gecertificeerd product met de geldende eisen;
 - een certificatiebeslissing aangaande toekenning, instandhouding, uitbreiding, opschorting of intrekking van het certificaat;
 - de vergunning om het certificaat of merk te gebruiken;
 - het toezicht om de doorlopende overeenkomstigheid van het gecertificeerde product met de geldende eisen vast te stellen.

De beoordeling, de certificatiebeslissing en de vergunning worden door de certificatie-instelling zelf verricht en niet uitgegeven aan derden;

- het toezicht omvat minstens de volgende elementen, voor zoverre deze elementen ook deel uitmaken van de erkende certificatieprocedure:
 - beproeving of keuring van monsters ontnomen op de markt en/of in de fabriek;
 - toezicht op het productieproces van grondstoffen en materialen tot eindproduct; en, in het voorkomend geval, toezicht op het kwaliteitssysteem dat de productie ondersteunt.

De systemen 4 en 5 volgens ISO/IEC Guide 67 voldoen aan deze bepalingen.

- alle elementen die deel uitmaken van het doorlopend toezicht op de overeenkomstigheid, worden onder de andere certificatieprocedure gecontroleerd in de fabriek of op de plaats van productie met een controlefrequentie, die minstens even groot is als deze die vereist is onder de erkende certificatieprocedure;
- de andere certificatieprocedure is volledig gedocumenteerd zodat de vermelde voorwaarden kunnen worden nagegaan.

Alle documenten ter staving van de gelijkwaardigheid van de andere certificatieprocedure moeten originele documenten zijn met een Nederlandse vertaling.

Het volledig dossier aangaande de certificatieprocedure dient ten minste 30 kalenderdagen voor de aanwending van de betrokken materialen te worden overgemaakt aan de aanbestedende overheid, bij gebreke waaraan het product automatisch als niet-gelijkwaardig wordt beschouwd.

De leidend ambtenaar die verantwoordelijk is voor het betreffende bestek beslist om de producten al dan niet te aanvaarden op basis van een beoordeling van de gelijkwaardigheid. Dergelijke beoordeling wordt per werk uitgevoerd en betekent geen automatische gelijkwaardigheid voor andere werken.

Alle kosten verbonden aan voormelde procedure zijn ten laste van de aannemer.

De certificatieprocedure kan in geen geval aanleiding geven tot enige schorsing van de werken of verlenging van uitvoeringstermijn.

Aanvraag tot keuring

Voor het verkrijgen van iedere voorafgaande keuring en voor de uitvoering van de controles en proeven en het verkrijgen van de a posteriori uitgevoerde keuring moet de aannemer schriftelijk een verzoek indienen in de vorm van een formulier dat in volgorde de volgende inlichtingen vermeldt:

- het werk;
- de titel en het nummer van het bijzonder bestek;
- het nummer van het perceel en/of van de partij;
- de naam van de aannemer;
- de naam en de firma die de bestelling plaatste bij de leverancier;
- de referentie en de datum van de bestelling;
- de technische voorschriften van de opdrachtdocumenten waaraan het te keuren product of werk moet voldoen;
- de posten van de opmetingsstaat waarin het te keuren product of werk is voorgeschreven;
- de referentie van de leverancier;
- de aard van de te keuren materialen, de hoeveelheden, de nummers van de posten van de opmetingsstaat;
- de te verrichten controles en/of proeven en de plaats waar ze moeten verricht worden;
- de datum waarop de levering gereed is voor keuring;
- het bewijs dat de verwerkte producten, hetzij het merk van overeenkomstigheid dragen, hetzij tijdens de fabricage, hetzij op de opslagplaats van de fabrikant of leverancier, overeenkomstig de voorschriften van de AAV en/of van de opdrachtdocumenten, door een onafhankelijke instantie werden nagezien.

Het verzoek wordt in het geval van overhandiging genotificeerd in het dagboek der werken.

PRIJSHERZIENING

Art. 13, § 1 Prijsherzieningsformule

Er kan gebruik gemaakt worden van een combinatie van verschillende formules.

1° Algemene formule

De algemene prijsherziening wordt berekend met de volgende algemene formule:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{S}{S} + b_1 \cdot \frac{X_1}{X_1} + b_2 \cdot \frac{X_2}{X_2} + \dots + b_n \cdot \frac{X_n}{X_n} + c \right)$$

Bij de berekening wordt eerst iedere breuk herleid tot een decimaal getal met maximum 5 decimalen. Hiertoe wordt de vijfde decimaal vermeerderd met 1 als de zesde decimaal gelijk is aan of groter is dan 5.

Vervolgens wordt ieder aldus berekend decimaal getal vermenigvuldigd met de overeenkomstige parameter. De verkregen producten worden op dezelfde wijze als hierboven beschreven afgerond op de vijfde decimaal.

p is het voor de beschouwde periode aan de aannemer te vereffenen bedrag exclusief belasting over de toegevoegde waarde en zonder toepassing van straffen;

- P is het voor de beschouwde periode aan de aannemer te vereffenen bedrag exclusief belasting over de toegevoegde waarde en zonder toepassing van prijsherziening en straffen; de werken en leveringen die in het oorspronkelijk contract niet voorzien waren en die tegen overeengekomen prijs werden uitgevoerd, zijn in de staat van werken overeenkomend met het bedrag P niet inbegrepen;
- a, b₁, b₂, ..., b_n, c zijn wegingscoëfficiënten vastgesteld in de opdrachtdocumenten; hun som is gelijk aan één; c is minimum 0,20;
- S is het basisloon, vastgesteld door het Nationaal Paritair Comité van het Bouwbedrijf of door het Paritair Comité voor de metaal, machine- en elektrische bouw of door het Paritair Subcomité voor de elektriciens: installatie en distributie, vermeerderd met de door de F.O.D. "Economie, KMO, Middenstand en Energie" aangenomen totale sociale lasten en verzekeringen, van kracht 10 dagen vóór de datum van de opening van de inschrijvingen.
- Het basisloon is hetzij:
- voor arbeiders van het P.C. van het Bouwbedrijf: het gemiddelde van de minimum uurlonen van de geschoolde werklieden, de geoefende werklieden en de handlangers of het gemiddelde van de minimum uurlonen van de werklieden van categorie III en IV; Inzake het stelsel van de sociale lasten behoren de werken tot de categorie A – werken waarvoor de maximum bijdrage verschuldigd is aan het Fonds voor Bestaanszekerheid der Bouwvakarbeiders voor de vergoedingen: vorst, dubbel verlofgeld, vergoedingen – bouw en getrouwheidspremies, en die blootgesteld zijn aan het slecht weer;
 - het gemiddelde van minimum en maximum loon van handlanger, geoefende en geschoolde, als de aannemer afhangt van het Paritair Comité voor de metaal, machine- en elektrische bouw – buitenmonteurs van bruggen en metalen gebinte;
 - het nationaal referentieloon, als de aannemer afhangt van het Paritair Comité voor de metaal, machine- en elektrische bouw – metaalbouw (fabriek en werkplaats);
 - het minimumloon van de handlanger, als de aannemer afhangt van het Paritair Comité voor de metaal, machine- en elektrische bouw;
 - het minimumloon van de ongeschoolde werknemer, als de aannemer afhangt van het Paritair Subcomité voor de elektriciens: installatie en distributie;
- De waarden van de uurlonen worden afgerond tot 6 cijfers na de komma. Het zesde cijfer verhoogt met 1 indien het 7de cijfer gelijk is aan 5 of hoger.
- Het toegepaste basisloon wordt vermeld in het bijzonder bestek. De aannemer vermeldt in zijn offerte het Paritair Comité waartoe hij behoort.
- s is hetzelfde gemiddelde van de uurlonen, zoals aangenomen door de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie op de aanvangsdatum van de beschouwde periode;
- X₁, X₂, ..., X_n zijn referentieprijzen van specifieke producten of indexcijfers op basis van een jaarlijks verbruik van specifieke producten op de inlandse markt:
- vastgesteld voor de maand N-1 die de opening van de offerten in de maand N voorafgaat voor parameters van het type O.W. en voor de indexen I, K₁ en K₂;
 - vastgesteld voor de maand N-3 die de opening van de offerten in de maand N voorafgaat voor parameters van het type ISTI (afzetprijsindex).

- x_1, x_2, \dots, x_n zijn dezelfde referentieprijzen of dezelfde indexcijfers:
- vastgesteld voor de maand N-1 die het begin van de beschouwde periode in de maand N voorafgaat voor parameters van het type O.W. en voor de indexen I, K_1 en K_2 ;
 - vastgesteld voor de maand N-3 die het begin van de beschouwde periode in de maand N voorafgaat voor parameters van het type ISTI (afzetprijsindex).

2° Specifieke formules

- a) Formules voor het aanleggen van wegen met hoofdzakelijk **bitumineuze verhardingen**. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formules:
- posten bitumineuze verhardingen, slemlagen en bestrijkingen: specifieke formule onder c);
 - overige posten: specifieke formule onder b)
- b) Formule voor het aanleggen van wegen met **cementbetonverhardingen**. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,40 \cdot \frac{s}{S} + 0,40 \cdot \frac{k_2}{K_2} + 0,20 \right)$$

K_2 is het indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten bij wegenbouwwerken met cementbetonverhardingen op de inlandse markt, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;

k_2 is hetzelfde indexcijfer, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

- c) Formule voor het aanbrengen van **bitumineuze verhardingen, slemlagen en bestrijkingen**. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,17 \cdot \frac{s}{S} + 0,30 \cdot \frac{m_1}{M_1} + 0,18 \cdot \frac{m_2}{M_2} + 0,12 \cdot \frac{m_3}{M_3} + 0,23 \right)$$

M_1 is de referentieprijs van petroleumbitumen in bulk (zone I), vastgesteld door het federaal ministerie (O.W. 564), voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;

M_2 is de referentieprijs van in de opdrachtdocumenten bepaalde specifieke steenslag, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;

M_3 is de referentieprijs van dieselolie voor ander gebruik dan het drijven van motorvoertuigen op de openbare weg (zone I), vastgesteld door het federaal ministerie (O.W. 550bis), voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;

m_1, m_2, m_3 zijn dezelfde referentieprijzen, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

- d) Formule voor **beplantingswerken en arbeidsintensieve werken**. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,65 \cdot \frac{s}{S} + 0,10 \cdot \frac{i}{I} + 0,25 \right)$$

- I is het referentie-indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten in het bouwbedrijf op de inlandse markt, vastgesteld door het federaal ministerie voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;
- i is hetzelfde referentieindexcijfer, vastgesteld door het federaal ministerie voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

Voor de driemaandelijke periode van de onderhoudswerken van beplantingen wordt voor “s” en “i” de gemiddelde waarde van de 3 maanden berekend vanaf de aanvangsdatum van de beschouwde periode.

- e) Formule voor het **herstellings- en verbeteringswerken aan onbevaarbare waterlopen**. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,40 \cdot \frac{s}{S} + 0,40 \cdot \frac{i}{I} + 0,20 \right)$$

- f) Formule voor **ruimingswerken aan onbevaarbare waterlopen**. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,70 \cdot \frac{s}{S} + 0,30 \right)$$

- g) Formule voor **grond- en afbraakwerken**: De prijssherziening wordt berekend aan de hand van de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,45 \cdot \frac{s}{S} + 0,09 \cdot \frac{m_2}{M_2} + 0,26 \cdot \frac{i}{I} + 0,20 \right)$$

Voor de termen p, P, s, S, i, I, gebruikt in deze formule geldt de omschrijving van de algemene formule.

- M₂ de referentieprij van dieselolie voor ander gebruik dan het drijven van motorvoertuigen op de openbare weg (zone I), vastgesteld door het federaal ministerie (O.W.550bis), voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;
- m₂ dezelfde referentieprij, vastgesteld door het federale ministerie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

INTELLECTUELE RECHTEN

Art. 14, § 2 Gebruik van de resultaten

De aanbestedende overheid verwerft de volle en exclusieve eigendom op alle resultaten van de opdracht.

Art. 14, § 3 Uitvindingen, verworven kennis, methodes en know-how

Door de opdracht verkrijgt de aanbestedende overheid niet de intellectuele en industriële eigendom van de uitvindingen die werden ontwikkeld noch van de tekeningen en de modellen die werden ontworpen.

De aannemer en zijn rechtsopvolgers verbinden zich er wel toe de specifieke uitvindingen, de tekeningen en de modellen die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de resultaten van de opdracht gratis en kosteloos ter beschikking te stellen van de aanbestedende overheid en alle andere diensten, departementen en entiteiten die ressorteren onder de Vlaamse overheid, zelfs al zijn deze een van de aanbestedende overheid onderscheiden rechtspersoon.

Onder specifieke uitvinding wordt verstaan: elke op maat van de aanbestedende overheid ontwikkeld product dat dermate nieuw, niet-evident en industrieel toepasbaar is om in aanmerking te komen voor een octrooi(aanvraag).

Onder specifieke tekening of model wordt verstaan: elke op maat van de aanbestedende overheid uiterlijk van een product of deel van een product. Het uiterlijk van een product wordt in het bijzonder uitgemakt door de kenmerken van lijnen, omtrekken, kleuren, vorm, textuur of materialen van het product zelf of van zijn versiering. Tekeningen omvatten alle tweedimensionale vormen zoals dessins en patronen op stoffen en papier. Onder modellen van de driedimensionale vormen van gebruiksvoorwerpen.

BETALINGEN

Art. 15, § 1 Betaling van de werken

Voor posten tegen vermoedelijke hoeveelheid (VH) of tegen vaste (forfaitaire) hoeveelheid (FH) komen alleen die hoeveelheden voor betaling in aanmerking die volledig zijn uitgevoerd.

Enkel de prestaties die zijn uitgevoerd overeenkomstig bovenvermelde bepalingen en die niet zijn geweigerd komen in aanmerking voor opname in de staat van de werken. Anderzijds houdt de opname in deze staat niet in dat de desbetreffende werken zouden aanvaard zijn. Immers, de proefuitslagen die op het ogenblik van het opstellen van de vorderingsstaat nog niet gekend zijn of waarover nog geen beslissing is getroffen kunnen later eventueel, ofwel een weigering, ofwel straffen en rafacties tot gevolg hebben.

De aannemer voegt voor elke betaling bij zijn gedagtekende en ondertekende schuldvordering een gedetailleerde staat van de werken als rechtvaardiging voor de betaling. De werken en prestaties, die in deze staat zijn opgenomen, moeten uitgesplitst worden per werkstaat of per gegeven dienstbevel. Als de werken uitgevoerd zijn in verschillende perioden, moeten de gevorderde bedragen per periode uitgesplitst worden.

De meerwerken die op schriftelijk bevel van de aanbestedende overheid worden uitgevoerd tegen eenheidsprijzen die de aannemer heeft voorgesteld maar de aanbestedende overheid nog niet heeft aanvaard, worden opgenomen in bisstaten en met afzonderlijke schuldvordering ingediend.

Voor de betaling van bijwerken bij toepassing van artikel 42 AAV dient de aldus gedateerde en ondertekende schuldvordering uitdrukkelijk te verwijzen naar het geschreven bevel van de aanbestedende overheid tot uitvoering van de (meer)werken.

Onder “*betaling van het saldo van de opdracht*” of “*de eindvereffening*” wordt verstaan de laatste betaling van de in de opmeting opgenomen uitgevoerde werken, als zodanig door de aanbestedende overheid aangegeven, met uitzondering van die werken die tijdens de waarborgtermijn moeten worden uitgevoerd.

De datum van binnenkomen van de betalingsaanvraag en factuur is maar geldig voor het verdere verloop van het dossier, als de adressering van zowel betalingsaanvraag als factuur dezelfde is als deze opgegeven in het bestek.

Bij foute adressering zal de aanbestedende overheid de datum van werkelijke ontvangst van het desbetreffende document als bindend in rekening brengen voor het bepalen van de termijn waarbinnen de betaling moet gebeuren.

Terugbetaling van afgiftekosten

In de opmetingsstaat kunnen posten opgenomen zijn met een som die voorbehouden is voor de terugbetaling van de afgiftekosten (stortkosten, reinigingskosten, milieuheffingen, weegkosten) die de aannemer betaalt op de eindbestemming.

In voorkomend geval mag deze voorbehouden som (VS) door de inschrijver niet worden gewijzigd en dient deze te worden opgenomen in het totale bedrag van de offerte.

In de vorderingsstaat wordt het nettobedrag opgenomen van de werkelijk betaalde afgiftekosten die aan de aannemer gefactureerd werden. De op deze gefactureerde bedragen betaalde BTW wordt verrekend in het globale BTW-bedrag van de vorderingsstaat. Op deze gefactureerde bedragen mag een verhoging met 7 % voor de algemene kosten worden toegepast.

Een kopie van de overeenkomstige afgiftefacturen dient bij de vorderingsstaat gevoegd te worden.

De terugbetaling van de afgiftekosten geschiedt steeds en uitsluitend op basis van voor te leggen bewijsstukken zoals weegbons en facturen.

De factuur dient volgende gegevens te vermelden:

- het nummer van de toelatingsbon;
- het nummer van de weegbon;
- de aard van het afval;
- de afgiftekosten per ton;
- de eventuele weegkosten;
- de eenheidsprijs van de wettelijke milieuheffingen met verwijzing naar het betreffende artikel 47, § 2 van het decreet van 2 juli 1981 en zijn latere wijzigingen en eventuele gemeentelijke opcentiemen.

De weegbon dient volgende gegevens te vermelden:

- datum, plaats en eventueel uur van weging;
- gewicht van het afval;
- de aard van het afval;
- nummerplaat van de vrachtwagen.

Art. 15, § 4 Intrest voor achterstallige betalingen

Er wordt uitdrukkelijk afgeweken van de bepalingen van artikel 1254 van het Burgerlijk Wetboek inzake de toerekening van de betalingen. Elke betaling wordt dan ook bij voorrang toegerekend op de hoofdsommen en pas daarna op de interesten.

EINDE VAN DE OPDRACHT – SANCTIES

Art. 19 Opleveringen en waarborgtermijnen

Indien de opdrachtdocumenten voor werken die moeten aangevat worden nadat andere werken van de opdracht geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd, een afzonderlijke uitvoeringstermijn voorschrijven, dan worden deze werken afzonderlijk opgeleverd.

De kosten van de prestaties die in verband met de opleveringen worden geleverd door derden worden ten laste van de aannemer aangerekend tegen de door deze derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van prestaties die de aannemer in verband met de opleveringen zelf uitvoert, blijven te zijnen laste.

Art. 20, § 4 Straffen

De straffen van rechtswege (m.n. de enige straf of de boete per kalenderdag) of de voorziene speciale straffen worden opgelegd onafgezien van de toepassing van de maatregelen bepaald in artikel 20, § 5 t.e.m. § 9.

Speciale straffen

- a) Voor inbreuken op de wets- en reglementsbepalingen betreffende de veiligheid op de bouwplaatsen en het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg en voor inbreuken op de voorgeschreven maatregelen i.v.m. verkeershinder en toegankelijkheid van de aangrenzende eigendommen, worden de straffen zoals bepaald in § 4 verdubbeld.
- b) Voor inbreuken op de bepalingen van artikel 30 § 1 betreffende het gebruik van het zichtveldverbeterend systeem: de speciale straf bedraagt 250 EUR per overtreding per voertuig.
- c) Voor elke niet vervangen eenheid (plant, levend materiaal zoals uitschietend rijshout e.a.) wordt een straf toegepast ten belope van het vijfvoudige van de eenheidsprijs der inschrijving van die betrokken eenheid (plant, levend materiaal zoals uitschietend rijshout e.a.) en dit voor zover geen ambtshalve maatregelen worden toegepast.

- d) Voor het niet of slecht uitvoeren van onderhoudsbeurten van groenvoorzieningen

Wanneer de leidend ambtenaar vaststelt dat bepaalde onderhoudswerken niet of slecht uitgevoerd zijn, zal vanaf de datum vermeld in het proces-verbaal de volgende straf worden toegepast:

- voor de periode van 1 april tot 31 oktober: 1/24 of 1/36 van de raming van het geheel van de onderhoudswerken hetzij ⁽³⁾ EUR per week, wanneer de waarborgtermijn respectievelijk 2 of 3 jaar bedraagt. Indien het beperkt blijft tot één of meerdere posten van de onderhoudswerken zal deze straf beperkt blijven tot een deel van deze raming volgens het aantal posten;
- voor de periode van 1 november tot 31 maart: 1/24 of 1/36 van de raming van het geheel van de onderhoudswerken hetzij ⁽³⁾ EUR per maand, wanneer de waarborgtermijn respectievelijk 2 of 3 jaar bedraagt. Indien het beperkt blijft tot één of meerdere posten van de onderhoudswerken zal deze straf beperkt blijven tot een deel van deze raming volgens het aantal posten.

De straf zal van de eerstvolgende onderhoudsstaat worden afgehouden. Zo het bedrag van de onderhoudswerken niet volstaat, zal de straf van de borgsom worden afgehouden.

Afhankelijk van de periode zal om de week, respectievelijk om de maand vanaf de datum van het proces-verbaal de straf herhaald worden indien de onderhoudswerken nog niet of onvolledig zijn uitgevoerd.

Het spreekt vanzelf dat het toepassen van een straf een supplementaire maatregel is, en dat de niet of slecht uitgevoerde onderhoudswerken eveneens niet zullen betaald worden volgens de desbetreffende post van de opmetingsstaat.

- e) Voor het slecht uitvoeren van onderhoud van en langs een waterloop worden de volgende speciale straffen toegepast:
 - voor het onherstelbaar beschadigen of onrechtmatig vellen of rooien van houtgewas: 12,50 EUR per boom of struik;
 - voor het afgraven of afschrappen van taluds: 12,50 EUR per m²;
 - voor het niet treffen van de nodige maatregelen vermeld onder **13-1.1.2.15**: 250 EUR per overtreding;
 - voor het niet stipt opvolgen van een voorgeschreven verplichte uitvoeringswijze voor de ruimingswerken, volgens **13-1.1.2.1**: 250 EUR.
- f) Voor het slecht uitvoeren van rioleringswerken worden de volgende speciale straffen toegepast:
 - voor het leggen van buizen of kokers zonder drooghouden van de sleuf: 62,50 EUR;
 - voor het leggen van buizen zonder rekening te houden met de minimaal en maximaal toegelaten sleufbreedten: 62,50 EUR;

³ Dit bedrag wordt vermeld in de opdrachtdocumenten, zo niet geldt 1/24 of 1/36 van de bedragen van het geheel van de onderhoudswerken volgens de offerte, wanneer de waarborgtermijn respectievelijk 2 of 3 jaar bedraagt.

- voor het plaatsen van inspectieputten zonder drooghouden van de bouwput: 62,50 EUR;
- voor het aanvullen van de sleuven niet-overeenkomstig de bepalingen van **7-1.1.2.6** of **7-5.1.2.6**: 62,50 EUR;
- voor het omhullen van buizen en het aanvullen van sleuven niet overeenkomstig de bepalingen van **7-1.3.5** t.e.m. **7-1.3.7**: 62,50 EUR per inbreuk.

Herhalingen

De aanbestedende overheid is gerechtigd de straffen zoveel malen toe te passen als:

- de inbreuk is gepleegd;
- er werknemers zijn op wie de inbreuk is gepleegd.

De aanbestedende overheid is gerechtigd dit aantal malen ambtshalve vast te stellen, wanneer het door de schuld van de aannemer niet juist kan worden bepaald.

Bij herhaling van een bepaalde inbreuk, eventueel op een andere plaats, wordt een straf toegepast gelijk aan de betreffende straf, zoals hierboven bepaald, vermenigvuldigd met het aantal malen dat deze inbreuk werd vastgesteld.

Art. 20, § 9 Korting wegens minderwaarde

In het algemeen is de korting wegens minderwaarde de som van specifieke kortingen wegens minderwaarde voor de onderscheiden afwijkingen.

De korting wegens minderwaarde wordt niet aangerekend indien ze lager is dan 50,00 EUR.

Indien een specifieke korting wegens minderwaarde berekend wordt op basis van de resultaten van een tegenproef op grond van een dubbel aantal stalen en proefstukken, dan wordt de specifieke korting wegens minderwaarde berekend voor de beide resultaten. De resulterende specifieke korting wegens minderwaarde is het rekenkundig gemiddelde van de twee specifieke kortingen wegens minderwaarde

Voor de a posteriori uitgevoerde technische keuring worden die specifieke kortingen wegens minderwaarde voor sommige afwijkingen bepaald door formules gegeven in de technische bepalingen van onderhavig standaardbestek en eventueel bijzonder bestek.

Wanneer afwijkingen op de kwaliteit, het gewicht, de afmetingen en de andere criteria tot beoordeling van het voor keuring aangeboden product of werk worden vastgesteld, is de aanbestedende overheid gerechtigd die formules toe te passen voor zover:

- de afwijkingen, volgens het oordeel van de aanbestedende overheid, onbelangrijk zijn en geen ernstige tekortkomingen bij het gebruik, het verwerken en ten aanzien van de levensduur zouden kunnen teweegbrengen;
- de korting wegens minderwaarde voor het voor keuring aangeboden product of werk in een deelvak of een vak, 100 percent van de offerteprijs ervan niet overschrijdt.

Zo niet wordt het voor keuring aangeboden product of werk door de aanbestedende overheid geweigerd.

Indien de meetmethode in de opdrachtdocumenten afwijkt van die van het standaardbestek, worden de in de formules voorziene eenheden vervangen door de in de opdrachtdocumenten bepaalde eenheden.

PRIJSBEPALING

Art. 24 Wijze van prijsbepaling

De volgorde voorzien in artikel 24, § 1 AAV geldt ook voor de werken tegen een andere dan een globale prijs.

In geval van tegenstrijdigheden tussen de beschrijvende en de samenvattende opmetingsstaat heeft de beschrijvende opmetingsstaat voorrang.

Art. 25 Elementen die in de prijs zijn inbegrepen

Alle bijdragen zijn ten laste van de aannemer, onder meer:

- de bijdragen verschuldigd aan het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw;
- de bijdragen verschuldigd aan het Wetenschappelijk en Technisch Centrum van het Bouwbedrijf.

De volgende kosten zijn ten laste van de aannemer, tenzij hiervoor een aparte post werd voorzien:

- alle ondergeschikte werken en leveringen uit te voeren die niet expliciet vermeld zijn in een post van de opmetingsstaat, maar die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de aanneming zoals bepaald in de opdrachtdocumenten, en/of voor de uitvoering van die post, voor zover hierdoor geen bijkomende wegonderdelen aangebracht worden ten laste van de aanneming;
- de levering, het vervoer en het ter plaatse aanbrengen van de in de opdrachtdocumenten voorgescreven materialen. Zo niet, dan worden in de opdrachtdocumenten de herkomst, het vervoer en het ter plaatse aanbrengen van de materialen gespecificeerd;
- alle leveringen werken, leveringen en bijkomende werken die inherent zijn aan de uitvoering van de algemene maatregelen van artikel 30 AAV, uitgezonderd het plaatsen, in stand houden en wegnemen van de signalisatie voor omleidingen; hiervoor worden steeds afzonderlijke posten voorzien;
- de kosten voor het tijdelijk stockeren van uitgegraven bodem binnen de werf;
- de kosten verbonden aan het verplaatsen van leidingen, voor zover deze noodzakelijk zijn wegens het gebruik van bijzondere uitvoeringsmiddelen gekozen door de aannemer.

De technische bepalingen vermelden welke nutsleidingen, minstens deels gedurende de werken, definitief worden verplaatst; de kosten van de definitieve verplaatsingen zijn niet ten laste van de aannemer.

Volgende prestaties zijn ten laste van de aannemer:

- het aanpassen van de fasering en planning van de werken aan de definitieve verplaatsingen van nutsleidingen die nog tijdens de uitvoering van de werken dienen te gebeuren;
- het werken met de nodige en wettelijke voorzorgsmaatregelen en voorzichtigheid in de omgeving van nutsleidingen en hun bijhorende installaties, alsook de eventuele peilingen om deze voorzorgsmaatregelen wat te kunnen verminderen;
- de eventueel vereiste bescherming van de bestaande en te behouden nutsleidingen en hun bijhorende installatie;
- de kosten verbonden aan bronbemaling:

Indien in de opmeting geen afzonderlijke post is voorzien voor de bronbemaling, zijn de kosten van deze bronbemaling inbegrepen in de overeenkomstige posten van grondwerk en/of leidingen en/of kleine kunstwerken.

3.2.2 Bijzondere bepalingen voor aannemingen van werken en concessies voor openbare werken

KEURING

Art. 27, § 1 Keuringen algemeen

Wanneer voor de te leveren producten het BENOR-of COPRO-merk bestaat, dan mogen enkel producten geleverd worden met het BENOR- of COPRO-merk, of een gelijkwaardig merk.

Bij elke levering moet de aannemer aan de gemachtigde van de aanbestedende overheid een vrachtbrief voorleggen, opgesteld en ondertekend door de fabrikant en/of de leverancier waarin wordt vermeld:

- de datum van de aflevering;
- de omvang van de aflevering;
- in voorkomend geval:
 - het certificaat van de onafhankelijke instantie die het product heeft nagezien;
 - het attest van de onafhankelijke instantie die de partijkeuring heeft uitgevoerd.

De algemene regel is dat de producten niet verwerkt mogen worden vooraleer zij door de leidende ambtenaar of zijn gemachtigde werden goedgekeurd. Wanneer evenwel de aannemer aantoont dat de producten die hij zal aanwenden door een onafhankelijke instantie werden nagezien, dan mag hij ze verwerken vooraleer zij door de leidende ambtenaar of zijn gemachtigde zijn goedgekeurd (zie bepalingen onder artikel 12, § 1 AAV).

Aanwending puingranulaten

Voor werken waarbij puingranulaten worden aangewend, vraagt VLAREA voor de meeste toepassingen een COPRO-keuring of een gelijkwaardige kwaliteitscontrole. Iedere vracht puingranulaten wordt vergezeld van een afleveringsbon. De afleveringsbon vermeldt minstens de volgende elementen:

- een volgnummer;
- naam van de producent;
- productiezetel met zijn identificatienummer;
- datum en uur van afvoer;
- productidentificatie;
- nauwkeurige omschrijving van de bestemming;
- naam van de vervoeder;
- nummerplaat van het vervoermiddel;
- hoeveelheid (ton) puingranulaat;
- vermelding met certificaat COPRO of “gelijkwaardige kwaliteitscontrole”;
- in voorkomend geval: de bewijsstukken inzake gelijkwaardigheid van de kwaliteitscontrole.

Bij het begin van het werk moet afgesproken worden tussen de aannemer en de leidend ambtenaar hoe de afleveringsbonnen van puingranulaten zullen verzameld worden op het werk, ook bij afwezigheid van een toezichter. Zoniet moeten de afleveringsbons dagelijks afgegeven worden aan het adres van de aanbestedende overheid.

Aanvoer van grond

Bij aanvoer van grond (uitgegraven bodem) wordt volgende keuring voorzien:

Keuring voor toepassing op de plaats van bestemming (voorafgaande keuring)

Uitgegraven bodem mag alleen aangevoerd worden indien deze geattesteerd is op basis van een grondverzettoelating.

Bij aflevering van de uitgegraven bodem op de bouwplaats dient de aannemer vrachtdocumenten te leveren aan de afgevaardigde van de aanbestedende overheid. Deze documenten tonen aan dat de aangevoerde uitgegraven bodem overeenstemt met de grond waarop de resultaten van de voorafgaande keuring van toepassing zijn

Wanneer gronden dienen aangevoerd te worden, dient de aannemer in te staan voor de vrachtdocumenten waaruit blijkt dat de grond voldoet, zowel aan de geotechnische kwaliteitseisen als aan de milieuhygiënische eisen.

Art. 27, § 2 Keuringsmodaliteiten

Alle proeven en controles voor een keuring die in een laboratorium plaatsvinden, moeten gebeuren in een eigen laboratorium van de aanbestedende overheid of in een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium.

Wanneer voor bepaalde proeven of controles geen eigen laboratorium of minder dan drie geaccrediteerde laboratoria bestaan, kan de aanbestedende overheid zelf een laboratorium aanwijzen (bijvoorbeeld: het referentielaboratorium, een universiteit, ...). “Erkennen” moet dan gelezen worden als “aanvaarden”. De aanbestedende overheid kan pas een laboratorium aanwijzen na zich zelf van de bekwaamheid van het laboratorium te hebben vergewist.

De paragraaf moet worden gelezen samen met volgende bepalingen:

1° Algemene toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

a) Merken, bemonsteren, controles en proeven

Volgende bepalingen gelden:

De algemene regel is dat het merken, het bemonsteren en de controles betreffende het algemeen uitzicht, de afwerking, de afmetingen, de massa van de te keuren producten en de proeven voor zover ze in situ moeten worden uitgevoerd, op de bouwplaats: o.a.

- de controle van het draagvermogen;
- het profiel en de vlakheid van het(de) oppervlak(ken);
- de dikte van de afgegraven bovenste bodemlaag en van de afdekkingslaag;
- de verdichting;
- de bodempeilen en -hellingen en dwarsafmetingen van sloten;
- het tracé;
- het lengteprofiel;
- de waterdichtheid van de riolering volgens **7-1.3.4**;
- de video-inspectie

of op de plaats van bestemming van de levering op tegenspraak worden verricht door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, d.w.z. in aanwezigheid van de aannemer of zijn gemachtigde en eventueel ook van de fabrikant of zijn gemachtigde, in het geval dat deze door de aannemer is uitgenodigd. Bij verstek is de gemachtigde van de aanbestedende overheid gerechtigd de verrichtingen alleen uit te voeren.

Evenwel kunnen de opdrachtdocumenten vermelden dat voor sommige producten de verrichtingen op andere plaatsen moeten gebeuren.

Door bemiddeling van de aannemer worden kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkrachten alsmede de gekalibreerde proefwerktuigen, gebruikelijke voorwerpen en gewaarmerkte meettoestellen die hierbij nodig zijn verstrekt. De te kalibreren toestellen moeten voorzien zijn van een kalibratiecertificaat met geldigheidsdatum. Voor het verrichten van de wegingen die nodig zijn voor het nazicht van de producten waarvoor een theoretische of een benaderende massa werd vooropgesteld, moeten behoorlijk geijkte weegtoestellen kosteloos ter beschikking van de aanbestedende overheid gesteld worden. De kosten van de prestaties die in verband met de keuringen door derden geleverd worden, worden ten laste van de aannemer aangerekend tegen deze door derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de video-inspectie van de riolen door een door de aanbestedende overheid gekozen ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. De kosten van een nieuwe video-inspectie door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium, na herstelling of kuisen van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de aannemer.

De kosten van de waterdichtheidsproeven van de riolen voor gevallen 2 en 3, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. In samenvattende opmetingsstaat wordt hiervoor een afzonderlijke post opgenomen. De kosten van nieuwe waterdichtheidsproeven van de riolen voor gevallen 2 en 3, na een eventuele herstelling van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de aannemer.

b) Vervangingsproducten en vervangingswerken

De kosten van de voorbereiding van de monsters, van het vervaardigen van proefstukken en proeven betreffende vervangingsproducten en het dubbel nazicht van de producten en werken zijn voor rekening van de aannemer.

De producten of werken die een eerste maal werden geweigerd doch na omwerking of behandeling opnieuw voor keuring worden aangeboden, worden insgelijks als vervangingsproducten of vervangingswerken beschouwd.

Wanneer de a posteriori uitgevoerde keuring van de werken vaksgewijze gebeurt, moeten ze slechts vervangen, omgewerkt of behandeld worden voor zover als nodig, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de algemene aannemingsvoorwaarden en/of van de opdrachtdocumenten. De aanbestedende overheid verricht alsdan alleen een nazicht van de werken voor zover ze dienden vervangen, omgewerkt of behandeld te worden, d.w.z. dat de individuele proefresultaten vastgesteld bij het vroeger nazicht behouden blijven, behalve waar de werken moeten vervangen, omgewerkt of behandeld worden. De aannemer wordt geacht hiermede impliciet akkoord te gaan. Zo niet dient hij, binnen de vijftien kalenderdagen nadat de weigering werd meegedeeld, de aanbestedende overheid uitdrukkelijk te verzoeken de werken in het geweigerd vak aan een volledig nieuw nazicht te onderwerpen.

Om te kunnen nagaan of de aannemer de werken voor zover als nodig vervangen, omgewerkt of behandeld heeft, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de algemene aannemingsvoorwaarden en/of van de opdrachtdocumenten, verricht de aanbestedende overheid in de betreffende deelvakken in voorkomend geval een dubbel nazicht, namelijk waar de werken niet werden vervangen, omgewerkt of behandeld en waar wel.

De uitslag van elk nazicht afzonderlijk moet voldoening schenken. Voor het bepalen van eventuele rafacties worden als representatieve proefresultaten voor het betreffende deelvak, de gewogen gemiddelden van de individuele proefresultaten van het dubbel nazicht genomen, rekening houdende met de hoeveelheden van de wel en van de niet vervangen, omgewerkte of behandelde werken.

2° Bijzondere toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De algemene regel is dat de andere dan in de algemene toepassingsmodaliteiten voorziene controles en proeven worden verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid of in erkende laboratoria naar keuze van de aanbestedende overheid.

Onmiddellijk na het nemen en het merken van de monsters door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, van de te beproeven stukken of van de materialen voor het vervaardigen van de proefstukken, worden deze producten door bemiddeling van de aannemer kosteloos onder toezicht van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gezonden naar de laboratoria die met het nazicht zijn belast.

a) de voorafgaande technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de aannemer.

De aannemer draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Evenwel kunnen de opdrachtdocumenten vermelden dat, voor sommige producten, de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant, van de leverancier of van de aannemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, indien de aannemer hierom verzoekt.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant of van de leverancier, worden de in gereedheid gebrachte proefmonsters of te onderzoeken stukken binnen de vijftien kalenderdagen na het merken, ter beschikking van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gesteld. Het nazicht gebeurt in aanwezigheid van deze gemachtigde. De proeven op de producten en de kosten van de voorbereiding van de monsters, zijn alsdan altijd voor rekening van de aannemer waar zij ook mogen plaatsvinden.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de aannemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, verstrekt de aannemer kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkrachten alsmede de werktuigen en de gebruikelijke voorwerpen die voor het nazicht en de keuring van de producten nodig zijn. Hij stelt kosteloos gewaarmerkte meettoestellen en proefwerktuigen voor het verrichten van de proeven in zijn werkhuizen of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering ter beschikking van de aanbestedende overheid.

In het geval echter dat de aannemer kan aantonen dat de producten die hij zal aanwenden, hetzij tijdens de fabricage, hetzij op de opslagplaats van de fabrikant of leverancier, overeenkomstig de voorschriften van de algemene aannemingsvoorwaarden en/of van de opdrachtdocumenten, door een onpartijdige instelling werden nagezien, worden de andere controles en de proeven uitsluitend verricht in de laboratoria van een bestuur of in erkende laboratoria, naar keuze van de aanbestedende overheid. Alsdan zijn de laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of van de te bereiden monsters voor rekening van de aanbestedende overheid en draagt de aanbestedende overheid ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Indien de opdrachtdocumenten het voorschrijven zijn volgende modaliteiten van toepassing.

Voor het uitvoeren van aanplantingen, inclusief het aanbrengen van levend materiaal zoals uitschietend rijshout e.d., zowel bij aanleg- als bij onderhoudswerken als bij vervangingen, wordt al het plantgoed verplicht vooraf ter keuring aangeboden. Deze voorafgaande technische keuring van plantgoed wordt uitgevoerd in het plantseizoen. Hiervoor dient de aannemer een schriftelijke keuringsaanvraag in en stelt een keuringsdatum voor (= datum vanaf wanneer de planten gekeurd kunnen worden). De keuringsaanvraag moet o.a. de plaats van bewaring en/of inkuiling en gedetailleerd het aantal planten per soort met de maten omschrijven.

De keuring van planten gebeurt op de plaats van bewaring en/of inkuiling, welke moet gelegen zijn op/of in de nabijheid van de bouwplaats en aanvaard door de aanbestedende overheid. De keuringen gebeuren in geen geval in de kwekerij noch bij de (groot)handel.

De keuring van plantgoed in het plantseizoen sluit geen voorafgaandelijk nazicht uit in de kwekerij gedurende het groeiseizoen. Dit voorafgaandelijk nazicht geeft geen enkele verbintenis of vrijstelling voor de verplichte keuring van plantgoed in het plantseizoen.

De resultaten van de keuring worden medegedeeld met een keuringsverslag.

De aanbestedende overheid kan in het bijzonder bestek, in afwijking van de AAV, een kortere termijn bepalen voor kennisgeving.

Afgekeurd plantgoed moet binnen de 24 uur afgevoerd worden van de plaats van bewaring en/of inkuiling en vervangen door nieuw materiaal, dat opnieuw ter keuring moet aangeboden worden.

De voorafgaande keuring van het plantgoed in het plantseizoen sluit de verantwoordelijkheid van de aannemer niet uit wat hergroei, inwendige kwaliteit en echtheid van de planten betreft.

b) de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Art. 27, § 3 Keuringstermijnen

Keuringstermijn met betrekking tot de a posteriori uitgevoerde keuringen:

Voor de uitvoering van de controles en de proeven, die na voltooiing van de gezamenlijke werken niet meer uitgevoerd kunnen worden, beschikt de aanbestedende overheid over een termijn van maximum vijf werkdagen, ingaande de dag na het ontvangen van het verzoek van de aannemer om tot de controles en de proeven over te gaan.

Voor de uitvoering van de andere controles en proeven en de kennisgeving van de goedkeuring of afkeuring beschikt de aanbestedende overheid over maximum zestig kalenderdagen, ingaande de dag na de voltooiing van het geheel van de werken.

Deze termijn wordt vermeerderd met dertig kalenderdagen indien de keuringsverrichtingen een onderzoek in een laboratorium met zich brengen.

Bovendien moeten de te keuren producten of werken dertig kalenderdagen voor het verstrijken van de termijn waarbinnen de aanbestedende overheid tot keuring moet overgaan, voldoende ouderdom hebben om het onderzoek in het laboratorium te kunnen verrichten. Zo niet wordt de termijn overeenkomstig aangepast.

Art. 27, § 5 Tegenproef

Alinea 1 wordt aangevuld als volgt:

Indien de resultaten van de proeven op tegensprekelijke wijze bekomen werden, dan kunnen de resultaten van de proeven niet aangevochten worden.

Alinea 2 en 3 worden aangevuld als volgt:

De tegenproef gebeurt altijd op grond van een dubbel aantal stalen en proefstukken dan het aantal waarop de aangevochten proef werd verricht.

De partijen hebben geen verplichting om hun keuze van het laboratorium vooraf kenbaar te maken.

In afwijking van artikel 27, § 5, alinea 4 AAV, zijn volgende bepalingen van toepassing:

De tegenproef kan het onderzoek van al de eigenschappen die ook voor het eerste nazicht werden vooropgesteld, inhouden. Wanneer de uitslag van de proeven niet in zijn geheel maar alleen voor sommige proefresultaten wordt betwist, betreft de tegenproef alleen de betwiste proefresultaten en wordt het aantal monsters en proefstukken voor de tegenproef overeenkomstig aangepast. Ingeval

de aanvrager van de tegenproeven wenst dat het onderzoek al de eigenschappen omvat die ook voor het eerste nazicht werden vooropgesteld, dient dit uitdrukkelijk in de aanvraag vermeld.

Teneinde representatief te zijn, moeten de kenmerken van de monsters en proefstukken voor de tegenproef, zoveel mogelijk deze van de monsters en proefstukken voor de oorspronkelijke proef benaderen. Derhalve moet bij bemonstering in situ, de monsterneming voor de tegenproef verricht worden binnen een straal van 1 meter van de plaatsen waar de monsters voor de oorspronkelijke proef werden genomen. Al de resultaten van de tegenproef dienen voldoening te geven.

Elke partij draagt de kosten van het laboratorium door hem aangeduid waar de helft van de stalen en proefstukken wordt getest.

VERLOOP VAN DE WERKEN

Art. 28, § 1 Bevel tot uitvoering en leiding van de werken

Punt 1° van deze paragraaf wordt door de volgende bepaling vervangen:

Behoudens voor de gedurende de winter gegunde werken en waarvan de uitvoering tot het gunstige seizoen moet worden uitgesteld, dienen de werken te worden aangevat tussen de dertigste en zestigste kalenderdag volgend op de dag waarop aan de aannemer kennis werd gegeven van de goedkeuring van zijn offerte.

Er moet een minimum van dertig kalenderdagen verlopen tussen het zenden van de brief waarbij de aanvang van de werken wordt vastgesteld (aanvangsbevel) en de effectieve datum van de aanvang. Deze bepaling geldt echter niet voor een spoedgeval of voor de andere dan de eerste fase van eenzelfde opdracht.

Indien de overheid niet tijdig het bevel gegeven heeft de werken te starten tussen de dertigste en de zestigste kalenderdag volgend op de dag waarop aan de aannemer kennis werd gegeven van de goedkeuring van zijn offerte of indien zij die datum buiten deze termijn heeft bepaald, is de aannemer gerechtigd de verbreking van het contract te eisen en/of het herstel van de hierdoor geleden schade te vorderen.

De rechten van de aannemer vervallen indien hij hiervan binnen de dertig kalenderdagen na de dag van het verstrijken van deze termijn, geen gebruik maakt. Hij moet hieromtrent zijn wil uitdrukkelijk en bij ter post aangetekende brief aan de aanbestedende overheid doen kennen.

Behoudens de bepalingen van het tweede en het derde lid, is de aannemer verplicht de werken op de dag die hem werd meegedeeld aan te vangen en deze regelmatig voort te zetten zodat zij volledig binnen de in de opdrachtdocumenten gestelde uitvoeringstermijn zullen voltooid zijn.

Ingeval van bezaaiings- en/of beplantingswerken is de aanbestedende overheid gerechtigd, i.p.v. de aanvang van de werken binnen de hiervoor gegeven perken vast te stellen vóór het gunstige seizoen, de uitvoering van de werken uit te stellen tot het gunstige seizoen.

De aanbestedende overheid is eveneens gerechtigd i.p.v. de aanvang van de werken binnen de hiervoor gegeven perken vast te stellen laat op het gunstige seizoen, de uitvoering van de werken uit te stellen tot het eerstvolgende gunstige seizoen, dit is:

- voor bezaaiingswerken volgens **11-8.1.1.3**, **11-8.3.2.3.A** en **11-8.4.1.3.A** van 1 augustus tot en met 15 oktober en van 16 maart tot en met 15 juni;
- voor beplantingswerken van planten met naakt wortelgestel volgens **11-10.2.1.2**, **11-10.3.1.2.D**, **11-10.4.1.2.D**, **11-10.5.1.2.D** en **11-10.6.1.2.D** van 1 november tot en met 15 april;
- voor beplantingswerken van planten met kluit of in container volgens **11-9.4.1.2.B**, **11-10.3.1.2.D**, **11-10.4.1.2.D** en **11-10.6.1.2.D** van 15 september tot en met 15 mei.

Indien de opdrachtdocumenten voor bezaaiings- en/of beplantingswerken, die moeten aangevat worden nadat andere werken van de opdracht geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd, een afzonderlijke uitvoeringstermijn voorschrijven, stelt de aanbestedende overheid de aanvang van de bezaaiings- en/of beplantingswerken vast ten laatste op de datum dat de eraan voorafgaande

werken volledig zijn voltooid. Wanneer deze datum evenwel vóór het gunstige plantseizoen of laat op het gunstige seizoen valt (zie 11-8.1.1.3, 11-8.3.2.3.A, 11-8.4.1.3.A, 11-9.4.1.2.B, 11-10.2.1.2, 11-10.3.1.2.D, 11-10.4.1.2.D, 11-10.5.1.2.D en 11-10.6.1.2.D), is de aanbestedende overheid gerechtigd de uitvoering uit te stellen tot het eerstvolgende gunstige seizoen.

Punt 2° van deze paragraaf wordt aangevuld als volgt:

Om als dagen, zoals bedoeld in artikel 28, § 1, 2°, d AAV, te kunnen worden aanvaard, moet de aannemer maandelijks een lijst van de voorgekomen dergelijke dagen indienen. Deze lijst moet bij de aanbestedende overheid op straffe van niet-ontvankelijkheid toekomen ten laatste de 15de dag van de maand die volgt op deze waarin deze dagen zijn voorgekomen. Wanneer een dagboek der werken verplicht is, worden deze gegevens hierin opgenomen.

Voor dringende herstellingswerken zijn de bepalingen betreffende “dagen waarop niet kan gewekt worden wegens het slecht weer” niet van toepassing.

Punt 6° WERKPROGRAMMA

Uiterlijk een maand na de betekening van de goedkeuring van zijn offerte bezorgt de aannemer het volledige werkprogramma betreffende de gehele aanneming.

Voor alle opdrachten vanaf de klasse 7 van de erkenning der aannemers wordt dit programma opgemaakt volgens de methode “Program Evaluation and Review Technique” (PERT).

Dit programma bevat:

1. het netwerk (grafische voorstelling) met opgave van:
 - de genummerde werkzaamheden (handelingen);
 - de beschrijving van de werkzaamheden;
 - de onderlinge verbanden tussen de werkzaamheden;
 - de kritieke weg.
2. een tabel (checklist) die weergeeft:
 - het werk (nummer en beschrijving);
 - de voorgestelde duur, waarbij de termijnen in werkdagen zijn uitgedrukt (voor een totale termijn N uitgedrukt in kalenderdagen, wordt aangenomen dat hij overeenstemt met een aantal werkdagen gelijk aan $N \times 0,7$ (naar beneden afgerond op de eenheid));
 - de data – ten vroegste en ten laatste – van het begin en het einde van de werkzaamheden;
 - de totale speling.
3. het in GANTT-diagram omgezet netwerk met aanduiding van de kritieke werkzaamheden, van de speling en van een klassering van de werkzaamheden eigen aan de voornaamste eventuele onderaannemers.
4. zodra het dienstbevel gegeven is, wordt de tabel aangevuld met kalenderkenmerken.
5. eventueel een verklarende nota.

Het in te dienen PERT-netwerk omvat ten minste zoveel werkzaamheden als er posten in de opmetingsstaat voorkomen die een invloed kunnen uitoefenen op de uitvoeringstermijn, met, zo nodig, ondergeschikte netwerken die de voornaamste werkzaamheden nader omschrijven (kunstwerken, wegenwerken, waterbouwkundige werken).

Op verzoek van de leidend ambtenaar wordt het netwerk, na zijn eerste voorlegging, herrekend volgens zijn aanwijzingen. Indien de leidend ambtenaar het nodig acht, dient de aannemer eveneens de omzetting van het PERT-netwerk in potentiële voorstelling in.

Aangezien de aannemer dit programma moet bijhouden tijdens de hele duur van de aanneming, met een bijwerking iedere maand en bij iedere toevallige belangrijke wijziging in de afwikkeling der werken, omvat het in te dienen PERT-netwerk de werkzaamheden die de uitvoeringstermijn

beïnvloeden, met, zo nodig, ondergeschikte netwerken die de werkzaamheden nader omschrijven door het lokaliseren van de bouwwerken.

Voor iedere bijwerking dient de aannemer een nieuw GANTT-diagram in.

Al de documenten worden in vier exemplaren ingediend.

Voor de overige opdrachten van werken (t.e.m. erkenningsklasse 6) volstaat een korte planning volgens de GANTT-diagrammen of staafdiagram, met een gedetailleerde postomschrijving.

Elke planning is bij te werken wanneer nodig en ter goedkeuring voor te leggen minstens 15 kalenderdagen voor de bewuste periode.

Art. 28, § 2 Gelijktijdig uit te voeren opdrachten

Deze paragraaf wordt aangevuld als volgt:

Het plaatsen en/of verplaatsen van leidingen gelegen binnen de grenzen van de werken zijn te beschouwen als gelijktijdig uit te voeren opdrachten.

Art. 29, § 1 Onderbreking van de werken

Iedere onderbreking van de werken door toedoen van de aannemer (bijvoorbeeld het gebruik van geweigerde of niet-gekeurde materialen, gebrekkige uitvoering, inbreuken tegen de bepalingen en voorwaarden van het contract, vastgelegd overeenkomstig artikel 20, § 2, ...), kan in geen geval aanleiding geven tot een termijnsverlenging of het toekennen van een schadeloosstelling.

Art. 29, § 2 Vondsten tijdens het werk

Onverminderd de bepalingen inzake toevalsvondsten van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium (*BS* 15 september 1993) moet de aannemer iedere vondst van enig archeologisch belang die aangetroffen is tijdens het graaf- en slopingswerk binnen drie dagen ter kennis te brengen van de aanbestedende overheid en aan de diensten bevoegd voor het onroerend erfgoed.

De aannemer laat bij archeologische vondsten tijdens het werk de personeelsleden van de diensten bevoegd voor onroerend erfgoed en de door deze diensten opgeroepen deskundigen of met een opdracht gemandateerde medewerkers toe op het werk te komen.

Als archeologische vondsten op het werk worden aangetroffen, kan de aanbestedende overheid in afspraak met of onder toezicht van voormelde diensten de aannemer opdragen de voorlopige werken te verwezenlijken om de uitvoering van het terreingebonden archeologisch onderzoek mogelijk te maken en te vergemakkelijken.

De vergoeding voor deze voorlopige werken wordt in overleg tussen de aannemer en de aanbestedende overheid overeengekomen.

Wanneer de diensten bevoegd voor onroerend erfgoed in overleg met de aanbestedende overheid met het oog op het terreingebonden archeologisch onderzoek extra werken noodzakelijk acht, moet de aannemer voormelde diensten laten beschikken over het personeel en het materiaal dat nodig is voor het verrichten van het wenselijk geacht onderzoek. Het arbeidsloon voor dat onderzoek en, ingeval daarvoor gespecialiseerd materiaal wordt gebruikt, de netto-kosten van dat materiaal, worden door de aanbestedende overheid aan de aannemer vergoed.

Art. 30, § 1 Algemene organisatie van de bouwplaats

Aan de 1ste alinea van § 1 worden volgende bepalingen toegevoegd:

Veiligheidsvoorschriften

De aandacht van de aannemer wordt gevestigd op het feit dat de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (BS18 september 1996) en haar uitvoeringsbesluiten (het KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, BS 7 februari 2001) en latere wijzigingen en aanvullingen van toepassing zijn.

De specifieke projectgebonden te nemen preventie- en veiligheidsmaatregelen en/of te voorziene preventie- en veiligheidsmiddelen worden uitdrukkelijk aangegeven in de opdrachtdocumenten. In voorkomend geval worden voor deze maatregelen afzonderlijke posten voorzien

Gebruik van een zichtveldverbeterend systeem voor bedrijfsauto's op tijdelijke en mobiele bouwplaatsen

Alle bedrijfsauto's die werken of leveringen verrichten op tijdelijke en mobiele bouwplaatsen moeten uitgerust zijn met een zichtveldverbeterend systeem. Met bedrijfsauto's worden bedoeld de voertuigen en vrachtwagens met een maximaal toegestane massa van meer dan 3500 kg die werken of leveringen uitvoeren, met inbegrip van de voertuigen die dienen voor de uitvoering van werken maar ook op de openbare weg rijden.

Aan de 2de alinea van § 1 worden volgende bepalingen toegevoegd:

Veiligheid en hygiëne

Voor zover als nodig wordt de aandacht van de aannemer gevestigd op ondermeer artikel 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst d.d. 14/02/80 van het Paritair Comité van het Bouwbedrijf, algemeen bindend verklaard door het KB d.d. 24/04/80 (BS d.d. 05/08/80) en de bepalingen van de C.A.O. d.d. 29/03/84, algemeen bindend verklaard door het KB d.d. 29/05/84 (BS d.d. 14/07/84), waardoor de aannemer instaat voor de melding van de werken van deze aanneming aan het Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf, met huidig adres: St. Jansstraat 4 te 1000 Brussel. De melding gebeurt minstens 15 dagen vóór aanvang der werken, met een meldingsformulier dat, verkrijgbaar is op bovenvermeld adres.

De voorafgaande kennisgeving wordt ten minste 15 dagen voor aanvang der werken toegestuurd aan de met toezicht inzake arbeidsveiligheid belaste ambtenaar van de terzake bevoegde F.O.D. "Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg".

Aan de 4de alinea van § 1 worden volgende bepalingen toegevoegd:

Toegang tot de aangrenzende eigendommen en handhaving van het voetgangersverkeer

In alle gevallen is de aannemer verplicht om alle nodige maatregelen te nemen om de toegang tot de aangrenzende eigendommen en om het voetgangersverkeer te handhaven.

Afhankelijk van de aard van de werken en de ligging van de bouwplaats kunnen de maatregelen omvatten: het begaanbaar houden van de voetpaden, het overbruggen van de sleuven, het maken van voorlopige toegangen, het proper houden van het openbaar domein, het stapelen van de materialen. Deze maatregelen worden verder beschreven in de opdrachtdocumenten.

Verkeersomlegging

De opdrachtdocumenten geven aan of de omlegging van het verkeer verplicht is. In dit geval is in de opmeting een afzonderlijke post voorzien voor de signalisatie van de omlegging en wordt een

omleggingsplan bij de opdrachtdocumenten gevoegd. In alle andere gevallen is de signalisatie van de door de aannemer gevraagde omlegging ten laste van de aannemer.

Signalisatie

De signalisatie van de werken moet in overeenstemming zijn met het ministerieel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (BS 21 mei 1999) en met de algemene omzendbrief nopens de wegsignalisatie en de latere aanvullingen ervan.

Alvorens het plaatsen van de signalisatie, moet de aannemer altijd beschikken over:

- de nodige toelatingen in overeenstemming met artikel 78.1.1 van het KB van 1 december 1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg (BS 9 december 1975);
- de toelating voorzien in het MB van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (BS 21 mei 1999);
- het akkoord van de wegbeheerder.

De aannemer blijft in alle geval aansprakelijk voor de gehele signalisatie van de werken.

Verwijderen van signalisatie

Buiten de werkuren, zowel 's avonds als tijdens de weekends, en telkens als het werk op de bouwplaats gedurende een bepaalde periode onderbroken wordt, moet in overleg met de aanbestedende overheid de signalisatie die niet absoluut noodzakelijk is voldoende afgedekt of weggenomen worden.

Binnen de 24 uren na beëindiging van de werken, zal de aannemer de signalisatie van de bouwplaats met inbegrip van de borden tot aanduiding van de bouwplaats (bord van de bouwheer) verwijderen van het openbaar domein. Indien hieraan niet wordt voldaan, zullen deze worden verwijderd door toedoen van de aanbestedende overheid. De kostprijs hiervan wordt forfaitair vastgesteld op 500,00 euro per bord en 25,00 euro per baken. Deze sommen worden afgehouden bij de afrekening van de werken.

Aan de 6de alinea van § 1 worden volgende bepalingen toegevoegd

Schade aan de installaties van concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen

Voor de te nemen maatregelen en op te vragen inlichtingen bij grondwerken verwijzen wij naar de website van het Kabel en Leiding Informatie Portaal (KLIP): zie www.klip.be.

De aannemer is verplicht:

1. Alle nodige maatregelen en voorzorgen te nemen om schade aan deze installaties te voorkomen. Om precies te zijn wint hij de nodige inlichtingen in over de aanwezigheid van de installaties (ondergrondse en bovengrondse kabels en leidingen, verlichtingsinstallaties en verlichte verkeerssignaleringsinstallaties en het toebehoren ervan, enz.) en over de ligging ervan;
2. Te gepaste tijde zowel aan de aanbestedende overheid als aan de concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen de perioden mee te delen waarin de voorlopige en definitieve verleggingen moeten plaatshebben en hun zijn werkschema te verantwoorden;
3. In alle geval de nodige maatregelen te nemen om te zorgen voor de coördinatie van zijn werken met die van de concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen.

Tijdens de coördinatievergadering dient een duidelijke planning (met data) te worden vastgesteld en het is de taak van de aannemer om deze op te volgen. Indien de gemaakte afspraken door de nutsmaatschappijen niet worden nagekomen, dient dit zo snel mogelijk gemeld te worden aan de bouwheer zodat door deze de nodige acties naar de nutsmaatschappijen toe kunnen genomen worden.

De kosten van verlegging van de diverse installaties zijn niet voor rekening van de aannemer, behalve indien de verleggingen enkel noodzakelijk zijn om de aannemer in staat te stellen een door hem vrij gekozen bijzondere uitvoeringsmethode toe te passen.

De bijzondere uitvoeringsmiddelen zijn die, die wijzigingen aan de installaties vergen die met een normale aanpassing van de uitvoeringsmiddelen onnodig geweest zouden zijn.

Enkel de peilingen op singuliere plaatsen, waarvoor het akkoord wordt gegeven door de leidend ambtenaar of zijn afgevaardigde, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. De aannemer dient voorafgaandelijk een lijst van deze plaatsen voor goedkeuring voor te leggen.

Art. 30, § 2 Bescherming, instandhouding en integriteit van bestaande constructies en werken

Geodetische palen en waterpasverkenmerken

Voor ieder werk dat een mogelijke oorzaak van schade of stoornis kan zijn, waarop door de aanbestedende overheid de aandacht van de aannemer is gevestigd of dat bij de uitvoering als zodanig blijkt, geeft de aannemer, ten minste vijftien kalenderdagen voordat met het uitvoeren van dat werk begonnen wordt, schriftelijk bericht tegen ontvangstbewijs aan:

Nationaal Geografisch Instituut
Abdij ter Kameren 13
1050 Brussel

Grenspalen en merktekens

De aannemer zorgt ervoor dat de te behouden bakens, grenspalen en merktekens waarop zijn aandacht gevestigd werd, onaangeroerd blijven. Op minder dan een halve meter ervan worden de eventuele werken verplicht met handgereedschap verricht. Wanneer de aannemer op andere bakens, grenspalen of merktekens stuit, dient hij onmiddellijk de werken in de nabijheid ervan stop te zetten en de aanbestedende overheid om uitsluitel te vragen.

Indien voorzien in de opdrachtdocumenten zal de aannemer vóór de aanvang der werken alle grenspalen opzoeken, die zich bevinden op de betreffende percelen binnen de zone der werken. Hij neemt hiervoor contact op met de betrokken eigenaars.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten omvat de zone der werken:

- de zone ingenomen door de werken;
- de voorziene werkzone.

De aannemer laat door een landmetermeetkundig schatter een verslag en een plan opmaken met de aanduiding en vastlegging van de gevonden grenspalen. De gevonden grenspalen worden vastgemeten met maatcijfers aan drie vaste punten, voorkomend op het grondplan van de bestaande toestand.

Indien er geen drie vaste punten gevonden worden binnen een straal van 50 m, dan worden de respectieve coördinaten van de grenspalen op het plan vermeld. De coördinaten worden ingemeten t.o.v. de ter plaatse aanwezige polygoonpunten.

Voor de percelen waar grenspalen ontbreken, legt de aannemer een door de betrokken eigenaars voor akkoord getekende verklaring voor waaruit de afwezigheid van deze palen blijkt.

Hij duidt de gevonden palen (genummerd) op het plan aan evenals de namen van de verschillende eigenaars en de scheidingen waar geen grenspalen gevonden werden.

Het volledig dossier wordt vóór de datum vermeld in het bevel van aanvang in twee exemplaren aan de aanbestedende overheid overgelegd.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten zijn het opstellen en voorleggen van voormelde bescheiden een last van de aanneming.

Wanneer tijdens de uitvoering van de werken te behouden grenspalen uitgegraven of weggenomen worden, dienen deze herplaatst door een landmetermeetkundig schatter op kosten van de aannemer. De landmeter herplaatst deze palen in het bijzijn van de betrokken eigenaars en stelt een proces-verbaal van de herafpaling op, dat hij door de betrokken eigenaars laat ondertekenen. Na uitvoering van deze werkzaamheden, laat hij dit proces-verbaal van herafpaling registreren en maakt hij een kopie ervan over per aangetekend schrijven aan de betrokken eigenaars en de aanbestedende overheid der werken.

Wanneer in de opdrachtdocumenten voorzien wordt in het voorlopig wegnemen, terugplaatsen en/of verplaatsen van grenspalen in het kader van de uitvoering der werken, wordt dezelfde procedure gehandhaafd als hierboven vermeld, met dien verstande dat de hiertoe vereiste kosten (per grenspaal) aan de aannemer vergoed worden aan de hand van de post hiertoe opgenomen in de samenvattende opmeting.

Beplantingen en beplantingswerken

De aannemer treft bovendien op zijn volle verantwoordelijkheid en op zijn kosten al de maatregelen die onontbeerlijk zijn om de bescherming, de instandhouding en de integriteit van de bestaande beplantingen te verzekeren, alsook, wanneer de opdracht ook bezaaiings- en/of beplantingswerken bevat, al de maatregelen ter bestrijding van onkruid, insecten en schadelijke dieren, op de plaatsen waar deze werken worden uitgevoerd, voor zover de eigenaar van het domein hiertoe wettelijk verplicht is.

Te nemen maatregelen bij eventuele beschadiging:

1. Schors

Beschadiging van schors is slechts toegelaten indien ze bij om het even welke wijze van uitvoeren onvermijdelijk is.

In voorkomend geval worden onmiddellijk:

- de wonden met een scherp en zuiver snoeimes bijgesneden tot een ovale vorm verkregen wordt met gladde randen en scherpe, in de lengterichting van de stam of de tak uitlopende punten;
- de wonden worden ingestreken met een zwamdodend wondafdekmiddel.

De hierboven beschreven behandeling is voor rekening van de aannemer.

2. Wortelgestel

Beschadiging van het wortelgestel is slechts toegelaten binnen een sleuf met de minimaal vereiste afmetingen voor het uitvoeren van de werken.

In voorkomend geval worden onmiddellijk:

- de beschadigde wortels afgehakt met een scherpe zuivere bijl;
- de gemaakte wonden met een scherp en zuiver snoeimes glad bijgesneden en ingestreken met een zwamdodend wondafdekmiddel;
- snoeiwerken aan de kroon verricht overeenkomstig de beschrijving paragraaf 3. hieronder indien het evenwicht tussen de kroon en het wortelgestel ingevolge de beschadiging van het wortelgestel verbroken is.

De hierboven beschreven behandeling is voor rekening van de aannemer.

3. Takken

Beschadiging van takken is slechts toegelaten indien ze wegens het toegestane materieel onvermijdelijk is. In voorkomend geval worden de beschadigde takken onmiddellijk gesnoeid volgens de richtlijnen van de leidend ambtenaar. Hierbij wordt voorkomen dat de kroon bij het verwijderen van de takken verder beschadigd wordt.

Het snoeien omvat bovendien het glad bijsnijden van de wonden met een scherp en zuiver snoeimes en het instrijken van deze wonden met een zwamdodend wondafdekmiddel.

De hierboven beschreven behandeling is voor rekening van de aannemer.

4. Zwamdodend wondafdekmiddel

Het zwamdodend wondafdekmiddel moet voldoen aan de desbetreffende reglementen.

5. Schadevergoeding

Als de uitvoering niet volgens de bovenstaande bepalingen is gebeurd, is de aanbestedende overheid gerechtigd van de aannemer een vergoeding te eisen voor de blijvende schade waarvan de schuld hem geweten kan worden. Om de juiste omvang ervan te kunnen vaststellen beschikt de aanbestedende overheid over een termijn van drie jaar na de vaststelling van niet-conforme uitvoering.

Werken aan onbevaarbare waterlopen

Alvorens de werken aan te vatten is de aannemer ertoe gehouden peilingen te verrichten om na te gaan of het peil van de funderingen van de kunstwerken en muren langs of dwars over de waterloop voldoet, zodat de uitvoering van de werken zonder gevaar voor die constructies kan gebeuren. Indien er gevaar bestaat voor de constructies, meldt hij de leidend ambtenaar bij ter post aangetekende brief het resultaat van de peilingen en wacht diens beslissing af.

De aannemer draagt er zorg voor dat de omliggende percelen zo weinig mogelijk hinder van de uit te voeren werken ondervinden. Hij draagt er in het bijzonder zorg voor dat het vee niet kan uitbreken. De percelen moeten in alle omstandigheden op een redelijke manier bereikbaar blijven voor de grondgebruikers. Alle schade berokkend aan de percelen, de gewassen of het vee ten gevolge van het tijdelijk ontbreken van afsluitingen is voor rekening van de aannemer.

De aannemer moet zich houden aan de bepalingen van het artikel 17 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, aangevuld met de bepalingen van het decreet van de Vlaamse Raad van 21 april 1983.

De eventuele schadeloosstelling die overeenkomstig de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen door de aangelanden, de gebruikers en de eigenaars van de kunstwerken op de waterlopen van de aannemer kan worden gevorderd voor het dekken van schade aan beplantingen, afsluitingen, enz. en die ontstaat ten gevolge van het innemen van een werkzone waarvan de aannemer zelf de grootte bepaalt, dient begrepen te zijn in de totale prijs van zijn bieding, behalve in het geval de opdrachtdocumenten een post “cultuurschade” of een andere regeling bevat.

Voor de post “cultuurschade” dient de aannemer zelf een totale som in te vullen die hij denkt nodig te zullen hebben voor het uitbetalen van vergoedingen aan aangelanden. Indien de opdrachtdocumenten het niet anders bepalen, zullen die vergoedingen worden uitbetaald, waarvoor de aannemer het bewijs van betaling aan de benadeelden kan voorleggen. De totale tussenkomst van de aanbestedende overheid in de uit te betalen schadevergoedingen bedraagt ten hoogste de som vermeld onder de post “cultuurschade”.

Art. 33 Afbraakmateriaal

In de derde alinea wordt “honderd meter” vervangen door “15 km buiten de grenzen van de bouwplaats”.

Art. 37 Dagboek der werken

Een dagboek van de werken moet bijgehouden worden op de bouwplaats. Zo nodig wordt een dagboek van de werken bijgehouden voor de verschillende delen van de bouwplaats.

AANSPRAKELIJKHEID VAN DE AANNEMER

Art. 38 Verzekeringen

Wanneer in de opmetingsstaat een afzonderlijke post voorzien is voor het afsluiten van verzekeringspolissen “alle bouwplaatsrisico’s” en “tienjarige aansprakelijkheid”, dan zullen deze polissen beantwoorden aan de hiernavolgende bepalingen.

Bij ontstentenis van deze afzonderlijke post beperkt de verplichting van de aannemer zich tot de voorzieningen van artikel 38 van het K.B. van 26.09.1996.

Verzekerden en/of begunstigden zullen zijn: de aanbestedende overheid, de aannemer(s), de onderaannemer(s), de raadgevende ingenieur(s) met subcontractant, de architect en de personen aanwezig voor de noden van de werf.

I Verzekering “Alle bouwplaatsrisico’s”

I.A Eigen werk

I.A.1 Gedekte risico’s:

Deze verzekering zal dekking verlenen voor schade aan:

- de definitief opgetrokken werken die het voorwerp van de aannemingscontracten vormen, daarin begrepen: de materialen, bouwelementen en uitrustingen (d.w.z. machines, toestellen en installaties) bestemd om erin te worden verwerkt;
- de (eventuele) voorlopige werken bepaald in de aannemingscontracten of nodig voor de uitvoering ervan;
- het bestaand goed: d.w.z. de eigendommen toebehorende aan de aanbestedende overheid of aan derden, waaraan rechtstreeks gewerkt wordt.

I.A.2 De waarborgen:

- tijdens de bouw-, montage- en testtermijn:
 1. elke beschadiging en elk verlies van de verzekerde goederen;
 2. de schade of het verlies te wijten aan een fout, een gebrek of een leemte in het ontwerp, in de berekeningen of in de plannen alsook aan het eigen gebrek van de materialen;
- tijdens de periode van 24 maanden vanaf de voorlopige oplevering:
 1. beschadiging van de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aannemingen uitmaken) die zich voordoet tijdens de uitvoering van de werken door de verzekerden, waartoe zij na de voorlopige oplevering krachtens hun aannemingscontract verplicht zijn;
 2. beschadiging aan de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aannemingen uitmaken) die tijdens deze periode vastgesteld wordt en te wijten is aan een schadeverwekkend feit tijdens de bouw-, montage- en proeftermijn.
- opruimings- en afbraakkosten worden vergoed tot maximum 10 % van de aangegeven waarde van de werken (cfr. I.A.3).

De schade aan het bestaande goed is gedekt wanneer ze ontstaat door de gehele of gedeeltelijke instorting, waardoor de stabiliteit bedreigd wordt. Ernstige stornissen die de stabiliteit van het bestaande goed in het gedrang brengen worden gelijkgesteld met een gehele of gedeeltelijke instorting.

I.A.3 Verzekerd kapitaal:

Het verzekerd kapitaal is gelijk aan de aannemingsom, incl. de studiekosten en toezichtskosten, excl. B.T.W. in de mate deze voor de aanbestedende overheid aftrekbaar is. Het geraamde bedrag van de studie- en toezichtskosten wordt medegedeeld in de opdrachtdocumenten.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten dient het verzekerd kapitaal voor het bestaand goed vastgesteld te worden op 125.000 EUR en dit in eerste risico.

I.A.4 Vrijstelling:

Het bedrag van de vrijstelling wordt vastgesteld op 2500 EUR.

Behoudens omstandigheden vreemd aan de uitvoering van de werken zijn de vrijstellingen ten laste van de aannemer.

I.A.5 Uitgesloten en/of niet verzekerde risico's:

Behoudens omstandigheden vreemd aan de uitvoering van de werken zijn de uitgesloten en/of niet verzekerde risico's ten laste van de aannemer.

I.B Aansprakelijkheid ten aanzien van derden

I.B.1 Deze verzekering dekt de burgerlijke aansprakelijkheid volgens artikel 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek met volgende specifieke voorwaarden:

- verzekerd kapitaal: 1250000 EUR per schadeverwekkende gebeurtenis voor lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke schade vermengd in eerste rang voor alle verzekerden;
- vrijstelling: de vrijstelling bedraagt 1250 EUR per schadeverwekkende gebeurtenis, met uitzondering voor de lichamelijke schade;
- de schade aan kabels en leidingen met inbegrip van de eventuele gevolgschade is gedekt.

I.B.2 De verzekering dekt de schade aan derden op basis van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek binnen de kapitalen en vrijstellingen voorzien in paragraaf I.B.1.

De aanbestedende overheid verkrijgt een rechtstreeks vorderingsrecht als derde-begunstigde t.a.v. de verzekeringsmaatschappij.

I.B.3 De schade ten gevolge van trillingen, van verlagen van de grondwaterstand, van ontbreken, van verwijderen of van verzwakken van steunen is in de verzekeringsdekking inbegrepen.

I.B.4 De gekruiste aansprakelijkheid onder de verzekerden is gedekt; dit houdt in dat de verzekerden onderling als derden ten aanzien van elkaar beschouwd worden voor de verzekering.

II. Verzekering van tienjarige aansprakelijkheid

II.A Gedekte risico's

Deze verzekering zal dekking verlenen voor:

II.A.1 De tienjarige aansprakelijkheid volgens artikel 1792 en 2270 van het Burgerlijk Wetboek;

II.A.2 De extra-contractuele aansprakelijkheid volgens artikel 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek voor schade tengevolge van een onder II.A.1 schadeverwekkende gebeurtenis;

II.A.3 De schade aan gedeelten van het bouwwerk die niet onder de technische controle stonden en van andere goederen van de aanbestedende overheid voor zover die schade een gevolg is van een verzekerde schade onder II.A.1;

II.A.4 Burenhinder volgens artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek voor schade tengevolge van een onder II.A.1 schadeverwekkende gebeurtenis.

De aanbestedende overheid verkrijgt een rechtstreeks vorderingsrecht als derde-begunstigde t.a.v. de verzekeringsmaatschappij.

Deze verzekering zal uitwerking hebben in eerste rang en de dekking gaat in vanaf de voorlopige oplevering.

II.B Verzekerde kapitalen

Behoudens andersluidende bepalingen in de opdrachtdocumenten zijn de verzekerde kapitalen gelijk aan:

II.B.1 Het eindbedrag (excl. B.T.W. in de mate van aftrekbaarheid) van de gecontroleerde werken, incl. studie- en toezichtskosten.

II.B.2 Het verzekerd bedrag belooft 625000 EUR voor lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke schade vermengd per schadeverwekkende gebeurtenis met een maximum van 1250000 EUR voor de dekkingen II.A.2 en II.A.3 en II.A.4 samen voor alle schadeverwekkende gebeurtenissen tijdens de ganse verzekeringsduur.

II.B.3 gelijk aan II.A.2.

II.B.4 gelijk aan II.A.2.

II.C Vrijstelling

De vrijstelling bedraagt:

II.C.1 voor de risico's onder II.A.1 en II.A.2:

10 % van de schade met een:

- minimum 2500 EUR + (N × 250 EUR);
- maximum 12500 EUR + (N × 1000 EUR);

N = het aantal jaren verlopen tussen de voorlopige oplevering en de datum van het optreden van de schade.

II.C.2 voor de risico's onder II.A.3 en II.A.4:

1250 EUR per schadeverwekkende gebeurtenis voor stoffelijke en onstoffelijke schade.

II.D Controle

De aanbestedende overheid sluit de controleovereenkomst af met het controleorganisme.

De gecontroleerde posten uit de samenvattende opmetingsstaat worden aangegeven in de opdrachtdocumenten evenals de coördinaten van het controleorganisme.

De aannemer onderwerpt zich aan de technische controle en staat de afgevaardigden van het controleorganisme bij tijdens het vervullen van hun opdracht.

III Bijzondere bepalingen

III.A De aannemer legt voor de aanvang van de werken het bewijs voor dat de polissen vermeld onder I en II afgesloten zijn. Voor elke dag vertraging vanaf de aanvang der werken wordt een straf toegepast van 125 EUR per dag.

Op eenvoudig verzoek van de aanbestedende overheid levert de aannemer het bewijs van premiebetaling.

III.B De polissen moeten voldoen aan de bepalingen van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst.

III.C De polissen dienen een clause te bevatten, die bepaalt dat elke schorsing, verbreking, opzegging of vervallenverklaring van het verzekeringscontract door de verzekeraar onmiddellijk per aangetekend schrijven ter kennis wordt gebracht van de aanbestedende overheid.

Op eenvoudig verzoek van de aanbestedende overheid levert de aannemer het bewijs van premiebetaling.

Art. 39 Verplichtingen van de aannemer tot de definitieve oplevering

Aan § 1 wordt volgende bepaling toegevoegd:

Groenaanleg en natuurtechnische werken aan waterlopen

Inzake groenaanleg en natuurtechnische werken aan waterlopen vervangt de aannemer, tijdens de waarborgtermijn, op zijn kosten de dode, slecht opkomende en niet-echte planten en levend materiaal zoals uitschietend rijshout e.a. en dit gedurende elk plantseizoen telkens vóór 31 december.

In de overeenstemmende posten van de opmetingsstaat zijn de onderhoudswerken opgenomen die tijdens de waarborgtermijn uitgevoerd worden voor rekening van de aanbestedende overheid.

De werken worden tijdens de waarborgtermijn jaarlijks onderworpen aan een keuring die aanleiding geeft tot het opstellen van een proces-verbaal van vaststelling. Deze keuring gaat uit van de aanbestedende overheid en heeft plaats in de periode van 16 augustus tot 30 september. Ze gebeurt in aanwezigheid van de aannemer ofwel nadat hij tenminste 15 kalenderdagen voor de aanvang van de keuring behoorlijk bij ter post aangetekende brief werd opgeroepen. Het proces-verbaal vermeldt alle dode, slecht opkomende en niet-echte planten die het volgend plant-seizoen moeten vervangen worden.

Art. 41 Draagwijdte van de aansprakelijkheid van de aannemer

Aan dit artikel wordt volgende bepaling toegevoegd:

Door zijn bieding aanvaardt de inschrijver dat de uniforme methode voor waardebeoordeling van straat-, laan- en parkbomen behorend tot het openbaar domein, zoals beschreven in **2-10**, als basis zal dienen voor de berekening van schade veroorzaakt aan bomen van het openbaar domein ingevolge zijn werken in de omgeving van bomen.

WIJZIGINGEN AAN DE OPDRACHT

Art. 42, § 2 Onvoorziene werken

Aan de 1ste alinea van deze paragraaf wordt volgende bepalingen toegevoegd:

Door zijn offerte aanvaardt de aannemer de toepassingsregels van CMK-2003 – Kostenschaal voor aannemersmaterieel, zoals vastgesteld in de omzendbrief MOW/2006/01 (BS 6 oktober 2006) voor het berekenen van de uurkosten van aannemersmaterieel bij het opstellen van verrekeningen, schadeclaims en herzieningen van de overeenkomst

Art. 42, § 4 Forfaitaire vergoeding

Deze paragraaf wordt gewijzigd als volgt:

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt, in voorkomend geval, geen rekening gehouden met posten die een voorbehouden som (VS) bevatten.

EINDE VAN DE OPDRACHT

Art. 43, § 1 Werken die niet voor oplevering worden aanvaard

Aan deze paragraaf worden volgende bepalingen toegevoegd:

De aanvangsdatum van de slopings- en herbouwingswerken wordt in het proces-verbaal van niet-oplevering vastgesteld door de aanbestedende overheid.

De termijn begrepen tussen deze aanvangsdatum en de datum van voltooiing van de gezamenlijke werken wordt niet in aanmerking genomen voor de eventuele toepassing van de in artikel 48, § 2 voorziene boeten wegens laattijdige uitvoering.

De einddatum van deze slopings- en herstellingswerken moet bij ter post aangetekende brief door de aannemer meegedeeld worden.

Art. 43, § 2 Voorlopige oplevering

Aan de laatste alinea van deze paragraaf wordt volgende bepaling toegevoegd:

Indien de opdrachtdocumenten geen waarborgtermijn vooropstellen, wordt hij gesteld op:

- 6 jaar voor voorgevormde markeringen uit kunststof;
- 5 jaar voor verticale verkeerstekens;
- 3 jaar voor werken op hoofdwegen, primaire wegen, secundaire wegen, voor groenaanleg, voor natuurtechnische werken aan waterlopen met levende materialen (met inbegrip van uitschietend rijshout e.d.) en voor thermoplastische en koudplastische markeringen (ook voorgevormde);
- 2 jaar voor werken op lokale wegen en vrijliggende fietspaden, alsook op landbouwwegen en verbeteringswerken aan onbevaarbare waterlopen;
- 1 jaar voor verfmarkeringen;
- geen waarborgtermijn voor ruimingswerken aan onbevaarbare waterlopen; de voorlopige oplevering valt samen met de definitieve;
- 1 jaar voor alle andere werken.

Op herstellingen die plaats hebben minder dan één jaar voor het verstrijken van de waarborgperiode van de opdracht, wordt een nieuwe waarborgtermijn toegepast zoals vastgesteld in het proces verbaal van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid kan het aandeel van de borgtocht dat als garantie blijft tot het verstrijken van die bijkomende waarborgperiode bepalen in verhouding tot het belang van de herstelling.

Art. 43, § 3 Definitieve oplevering

Aan deze paragraaf wordt volgende bepaling toegevoegd:

Wanneer enkel een definitieve oplevering is voorgeschreven, zijn m.b.t. de definitieve oplevering de bepalingen paragraaf artikel 43, § 2 hierboven van toepassing, met weglating van de term “voorlopig(e)” en van de laatste alinea.

GEBREKKIGE UITVOERING

Art. 48, § 2 Boeten wegens laattijdige uitvoering

Punt 4° wordt als volgt aangevuld:

Het niet in acht nemen van de gedeeltelijke uitvoeringstermijnen, die dwingend zijn volgens **13-1.1.2.1**, wordt bestraft door een speciale boete van 250 EUR per niet uitgevoerde post of per niet volledig uitgevoerde post.

Indien de maaiingen niet voltooid zijn binnen de voorgeschreven termijn, vastgesteld in artikel 28 § 1, 2 wordt een boete toegepast van 12,50 EUR per kalenderdag vertraging. Deze boete wordt, per opdracht, beperkt tot het voorziene bedrag voor één maaibeurt.

Hoofdstuk I werd opgemaakt door de Werkgroep van Hoofdstuk 1

voorzitter

Karen Lauwereys

leden van de werkgroep

Margo Briessinck, Eli Desmedt , Pieter De Winne, Bart Gheysens, Philippe Keppens, Danielle Lambotte, Veronique Libbrecht, Yves Ulens

Stuurgroep van het Standaardbestek 250

voorzitter

ir. Tom Roelants

ir. Chris Caestecker (tot 1-12-2009)

secretaris

ir. Margo Briessinck

leden

Anya De Bie, Marcel De Brael, Roland Charlier, Hubert Decramer, Petra De Kerpel, Eli Desmedt, Theo De Vos, Pieter De Winne, Lucien Heleven, Philippe Keppens, Henk Keymeulen, Karen Lauwereys, Tim Lonneux, Willy Lievens, Thomas Maes, Joeri Paesschierssens, Armand Rouffaert, Erik Seynaeve, Ivo Terrens, Claude Van Rooten, Alex Verhoeven, Geert Vierstraete